

ΠΡΟΟΔΟΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΩΝ
ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ.

ΕΤΟΣ Α΄.

ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ, τῆ 1/13 Ἰουλίου 1889.

ΑΡΙΘ. 11.

ΝΑΣΣΡ-ΕΔ-ΔΙΝ ΣΑΧΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΣΙΑΣ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΤΩ ΠΑΡΟΝΤΙ ΤΕΥΧΕΙ.

ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑΙ (Συνέχεια), 3, 4. Μουσικά τεμάχια ὑπὸ Π. Κ. Ζαχαριάδου,
Ἡ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΩΝ.
HERMINE, εἰκὼν ὑπὸ J. Zenisek.

Ο ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ.

Κατά τον Henry George.

Αν ο άνθρωπος παρήχηθη βαθμηδόν εκ τινος ζώου η ού, δὲν πρόκειται νὰ ἐξετάσωμεν ἐνταῦθα. Ὅσον στενὴ καὶ ἂν ᾖ ἡ σχέσις μεταξύ ζητημάτων ἀφορώντων εἰς τὸν ἄνθρωπον, ὅσον ἡμεῖς σήμερον αὐτὸν γνωρίζομεν, καὶ τῶν εἰς τὴν πρώτην αὐτοῦ ἀρχὴν ἀναγομένων, ἐκ τῶν πρώτων μόνον δυνάμεθα ν' ἀρυσθῶμεν γνώσεις ἀσφαλεῖς περὶ τῶν τελευταίων. Ἐκ τοῦ ἀγνώστου εἰς τὰ γνωστὰ βαίνοντες εἰς οὐδὲν δυνάμεθα νὰ καταλήξωμεν συμπέρασμα καὶ μόνον ἐκ γενομένων γνωστῶν ἡμῖν ἐξάγομεν परिήματα περὶ παντὸς προηγήθεντος τῶν συμπερινομένων ἡμῶν γνώσεως.

Ὅπωςδὴποτε λοιπὸν καὶ ἂν ἔλαβε τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ ὁ ἄνθρωπος, πᾶν ὅ,τι περὶ αὐτοῦ γινώσκουμεν ἀφορᾷ τὸν ἄνθρωπον ὡς σήμερον ἀπαντάται. Οὐδεμία ὑπάρχει παράδοσις ἢ ἔχνος τῆς ἐκ κατωτέρως τινος τάξεως ὄντων, ἢ τῆς τῶν ἀγρίων λαῶν, ὡς σήμερον εἶτι ἀπαντῶμεν, προσελεύσεως αὐτοῦ, οὐδὲν δὲ βέβαιον γνωρίζομεν περὶ τοῦ πῶς ὁ ἄνθρωπος διεσκέλισε, κατὰ τοὺς ὁπαδοὺς τῆς δαρβινεῖου θεωρίας, τὸ ἀποχωρίζον αὐτὸν ἀπὸ τῶν λοιπῶν ζῴων χάσμα. Μεταξὺ τῶν ἐν τῇ κλίμακί τῆς ἀνθρωπίνης ἀναπτύξεως τὴν ὑποδεεστατήν κατεχόντων βαθμίδα ἀγρίων λαῶν καὶ τῶν μᾶλλον ἐπὶ νοημοσύνη διακρινόμενων ζῴων ἀφ' ἑτέρου ὑφίσταται ἀσυμβίβαστος διαφορὰ, οὐ μόνον ὡς πρὸς τὸν βαθμὸν, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὴν φύσιν. Ἀληθὲς εἶνε ὅτι ἱκαναὶ τῶν ἰδιοτήτων, τῶν πράξεων καὶ τῶν αἰσθημάτων, τῶν χαρακτηριζόντων τὸν ἄνθρωπον, ἀπαντῶνται ὑπὸ τὴν μορφήν ἐνοτήτων καὶ εἰς τινὰ τῶν ὑποδεεστέρων τοῦ ἀνθρώπου ὄντων, ἀλλ' οὐχ ἴστων ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ κατωτάτῃ βαθμίδι τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας διατελῶν, οὐδέποτε στερεῖται τοῦ προσόντος ἐκείνου, ὃς τὰ λοιπὰ ζῶα οὐδ' ἐλάχιστον ἔχνος φέρουσι, τῆς εὐκόλως μὲν δηλονότι ἀναγνωριζομένης σχεδὸν ὅμως μὴ καθοριζομένης ἐκείνης δυνάμεως, ἣτις καθίστησιν αὐτῇ τὴν τελειοποίησιν ἐφικτὴν, καὶ δι' ἧς ἀποβαίνει ὅσως τὸ ὁσημέραι ἀναπτυσσόμενον ὄν.

Τὸν ἄνθρωπον, εἰς οἰανδήποτε κἂν ἀνήκει κοινωνικὴν ἀνάπτυξιν, ἡ κατάσταση πνευματικὴν, πανταχοῦ καὶ πάντοτε χαρακτηρίζει ἡ ἰδιότης τοῦ νὰ συμπληροῖ ὅ,τι ἐδωρήσατο αὐτῷ ἡ φύσις διὰ τῶν προόντων τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐνεργείας. Ὁ βαθμὸς τῆς ἀνθρωπίνης ταύτης δράσεως λίαν ἐστὶ διάφορος, τοὺς ποικίλους δὲ βαθμοὺς τῆς διαφορᾶς ταύτης δὲν δυνάμεθα ν' ἀποδώσωμεν εἰς ἀρχὴν προὑπαρξάσας διαφορᾶς. Οἱ μάλιστα ἀνεπτυγμένοι λαοὶ τῆς νεωτέρας ἐποχῆς ὑπῆρξαν βάρβαροι ἐν προηγουμένη ἱστορικῇ περιόδῳ, συγκύματα δὲ ἀπαντῶμεν λαοὺς τὴν αὐτὴν ἔχοντας καταγωγῆν, ὡς ἀπεραντος ὑπὸ πᾶσαν ἐποχὴν διύστησι διαφορὰ. Ἐπι ὀλιγώτερον εἶνε δυνατὸν ν' ἀποδοθῶσιν αἱ διαφοραὶ αὗται εἰς τὴν ἐκάστοτε περιστοιχοῦσαν τὸν ἄνθρωπον φύσιν· βλέπομεν ἐστίας ἀρχαίας ἐν τῇ καλλιτεχνίᾳ καὶ ταῖς ἐπιστήμασι ἐπιδόσεως νὰ καταλαμβάνωσι πολλὰκις βάρβαροι, καὶ τοῦναντίον ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν ν' ἀνεγείρωσιν ἀριστουργήματα τῆς τέχνης ἐπὶ τῶν πεδίων ἐνθα τέως ἐθήρουν ἄγρια φυλαί· αἱ διαφοραὶ αὗται εἶσι προδήλως μετὰ τοῦ κοινωνικοῦ βίου καὶ τῆς κοινωνικῆς ἀναπτύξεως συνδεσμένα. Ἡ πρόοδος τῆς ἀνθρωπίνης εἶνε προὐτὸν τῆς τῶν ἀνθρώπων συμβιώσεως. Αἱ διαφοραὶ ἐν γένει βελτιώσεις, αἱ προσηγνώμεναι εἰς τὴν κατάστασιν καὶ τὰς πνευματικὰς ἢ ἠθικὰς τοῦ ἀνθρώπου ἰδιότητας, συναποτελοῦσιν ἐν μῇ λέξει τὸν Πολιτισμὸν· οἱ ἄνθρωποι τελειοποιῶνται καθόσον ἐκπολιτίζονται, τοῦτέστι καθόσον ἢ ἐν τῷ κοινωνικῷ βίῳ συμπραξίς αὐτῶν ἀποβαίνει συντονωτέρα.

Τίς ὁ νόμος τῆς προόδου ταύτης; Διὰ τίνος κοινῆς ἀρχῆς δυνάμεθα νὰ ἐξηγήσωμεν τοὺς ποικίλους ἐν τῷ πολιτισμῷ βαθμοὺς, εἰς ὃς κοινωνία τινες ἀφίκονται; εἰς τί ἰδίως συνίσταται ἡ πρόοδος τοῦ πολιτισμοῦ; τίνες αἱ αἰτίαι τῶν διαφόρων μορφῶν καὶ καταστάσεων τῶν κοινωνιῶν, ὧν αἱ μὲν ἐνοῦσιν τὸν πολιτισμὸν αἱ δὲ οὐχί, καὶ τίνος ἕνεκα κοινωνικῶς τινες διοργανισμὸς ἢ συνθημαί τινες, ὅτε μὲν προάγουσιν, ὅτε δὲ παρακωλύουσιν τὸν πολιτισμὸν;

Ἡ ἐν τοῖς ζητήμασι τούτοις ἐπικρατοῦσα γνώμη ἐστὶν ἡ ἐξῆς· ἡ τοῦ πολιτισμοῦ πρόοδος εἶνε προϋποσῆταις ἀνάπτυξις, ἢ ἐξελικτικὸς, ἐν τῇ πορείᾳ τοῦ ὁποῖου αἱ ἱκανότητες τοῦ ἀνθρώπου ἐπαυξάνονται καὶ ἀναπτύσσονται αἱ ἰδιότητες αὐτοῦ διὰ τῆς ἐπιδράσεως αἰτίων ὁμοίων ἐκείνοις, ἐφ' ὧν στηρίζεται ὁ καθορισμὸς τῆς ἀρχῆς τῶν γενῶν, ἣτοι ἡ ἐπιβίωσις τῶν ἱκανωτέρων καὶ ἡ κληρονομικὴ μετάδοσις προσηκτικῶν ἰδιοτήτων.

Ὅτι ὁ πολιτισμὸς ἐστὶν ἀνάπτυξις, ἢ, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Spencer, πρόοδος ἐξ ἀορίστου καὶ ἀσυνεχοῦς ὁμογενείας εἰς ὠρισμένην καὶ συνεχῆ ἑτερογένειαν, οὐδεμία ἐν τούτῳ χωρεῖ ἀμφιβολία· οὐχ ἴστων ὁ ὠρισμὸς, οὔτε ἐξίγησι, οὔτε ὀρίζει τὰ προάγοντα ἢ παρακωλύοντα τὴν πρόοδον αἰτία.

Κατὰ τοὺς τὴν ἐπικρατεστέραν ἐκπροσωποῦντας γνώμην φιλοσόφους, καθόσον ὁ περὶ ὑπάρξεως ἀγῶν ἐπιτείνεται κατὰ τοσοῦτο συντονωτέρα ἀποβαίνουσι καὶ αἱ τοῦ ἀνθρώπου ἐνεργεαὶ καὶ ἐπινοήσεις· ἢ δὲ τελειοποιήσιν αὐτὴν καὶ περὶ τὸ τελειοποιεῖσθαι ἱκανότης ἐξαπλοῦται διὰ κληρονομικῆς μεταδόσεως, μονιμοποιουμένη διὰ τῆς τάσεως τοῦ ἱκανωτέρου ἢ ἐντελεστέρου ἀτόμου, ἵνα διαβίῃ μεταξύ ἄλλων ἀτόμων καὶ πολλαπλασιασθῆται, ἢ καὶ τοῦ ἱκανωτέρου ἢ τελειωτέρου ἔθνους ἢ τῆς φυλῆς, ἵνα ἐπιζῇ ἐν τῇ πάλῃ τῶν κοινωνικῶν σωμάτων. Διὰ τῆς θεωρίας ταύτης ἐξηγοῦσι σήμερον τὴν ἀνοψοῦσαν τὸν ἄνθρωπον ὑπεράνω τῶν λοιπῶν ζῴων διαφορὰν, ὡς καὶ τοὺς ἐν τῇ σχετικῇ προόδῳ τῆς ἀνθρωπότητος ποικίλους βαθμοὺς μετὰ τῆς αὐτῆς ἀπολύτου πεποιθήσεως, ὅσα τέως ἐπεκράτει καὶ παρὰ τοῖς ἀποδεχομένοις τὴν θεωρίαν τῆς δημιουργίας διὰ τῆς θείας παρεμβάσεως.

Πῶς λοιπὸν εἶνε ὁ νόμος τῆς προόδου, ὁ τοῦ πολιτισμοῦ διέπων τὴν ἀνάπτυξιν; Δὲν εἶνε δύσκολον ν' ἀνακαλύψωμεν τὸν νόμον τοῦτον· ἀρκεῖ νὰ ρίψωμεν ἐστατικὸν περὶ ἡμᾶς βλέμμα, ἵνα εἰρωμεν αὐτόν· δὲν θὰ καθορίσωμεν αὐτὸν ἐπακριβῶς, ἀλλὰ κατὰ προσέγγισιν θὰ διαγράψωμεν αὐτόν.

Αἱ πρὸς τὴν πρόοδον τάσεις εἰσὶν αἱ ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει ἔμφυτοι ἐπιθυμιαί· τοιαῦται εἰσὶν, ἢ ἐπιθυμία τοῦ ἱκανοποιῆν τὰς ἀνάγκας τῆς ζωτικῆς φύσεως, τὰς πνευματικὰς καὶ ψυχικὰς ἀνάγκας, ἢ ἐπιθυμία τοῦ ὑπάρχειν, τοῦ εἰδέναι, τοῦ ἐνεργεῖν, ὧν ἀδύνατος ἐστὶν ἡ πλήρης ἱκανοποίησις, καθόσον αὗται ὅλον ἐξάγουσιν καὶ διὰ τῶν στοιχείων ἐκείνων ἄπερ ὑποτρέφουσιν αὐτάς.

Τὸ πνεῦμα ἐστὶ τὸ ὄργανον τῆς ἀνθρωπίνης προόδου, τὸ μέσον δι' οὗ πᾶσα ἐπίδοσις ἐπιτυγχάνεται καὶ δι' οὗ ἡ ἐπιτελεσθεῖσα πρόοδος ὡς βᾶσις νέων ἐν τῷ σταδίῳ τούτῳ ἐπιτυχιῶν χρησιμοποιεῖται· διὰ τῆς πνευματικῆς αὐτοῦ ἐργασίας ὁ ἄνθρωπος πλουτίζει τὰς περὶ τοῦ κόσμου γνώσεις αὐτοῦ καὶ καθιστᾷ εὐρύτεραν καὶ ἰσχυροτέραν τὴν ἐπὶ τῆς φύσεως δεσποτείαν αὐτοῦ· ὁ βραχὺς τοῦ ἀνθρώπου βίος μικρὸν παρέχει ἐκάστη ἐνεργείας στάδιον, καίτοι δὲ καὶ γενεὰ ὅλη δὲν κατορθοῖ μέγα τί, δύνανται ὅμως αἱ γενεαὶ τῇ βοήθειᾳ τῶν ὑπὸ τῶν προγενεστέρων γενεῶν προσκτηθέντων ν' ἀνοψώσων βαθμηδὸν τὴν κατάστασιν τῆς ἀνθρωπότητος, ὅπως οἱ πολυπόδες τῶν κοραλλίων, διὰ τῆς προσθήκης νεωτέρων στρωμάτων ἐπὶ τοῦ ἔργου τῆς προηγουμένης γενεᾶς, ἀνακύπτουσι καὶ ὑπὲρ τῆς θαλάσσης τὴν ἐπιφάνειαν.

Ἡ πνευματικὴ δυνάμις ἐστὶν ἄρα ὁ μοχλὸς τῆς προόδου, πρὸς τὴν χωροῦσιν οἱ ἄνθρωποι ἀναλόγως τῆς πρὸς τοῦτο καταναλωθείσης τοῦ πνεύματος δυνάμεως, ἧς ἔργον ἐστὶν ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν γνώσεων, ἢ τελειοποιήσις τῶν μεθόδων καὶ ἢ βελτιώσεις τῶν ὄρων τῆς κοινωνικῆς καταστάσεως. Ἡ πνευματικὴ ὅμως αὕτη δυνάμις ἐστὶν ὠρισμένη τινος ποσότητος· ὑπάρχει δηλονότι ὄριον καὶ διὰ τὴν πνευματικὴν ἐργασίαν, ἣν ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ ἐπιτελέσῃ, ὡς καὶ διὰ τὴν τοῦ σώματος ἐργασίαν, ἢ δὲ διὰ τὸ ἔργον τῆς προόδου διαθέσιμος πνευματικὴ δυνάμις συνίσταται ἐκ τοῦ περισσεύματος, ὅπερ ὑπολείπεται ἐκ τῆς δι' ἄλλους σκοποῦς γενομένης καταναλώσεως.

Οἱ μὴ πρὸς τὸ ἔργον τῆς ἀνθρωπίνης προόδου κυρίως τείνοντες ὅσοι σκοποὶ, ὑπὲρ ὧν πνευματικὴ καταναλισκεται δυνάμις, δύνανται νὰ συνοψισθῶσιν ἐν ταῖς λέξεσι: διατήρησις καὶ ἀγῶν. Διὰ τῆς πρώτης νοοῦμεν, οὐ μόνον τὴν πρόσκτησιν, ἀλλὰ καὶ τὴν διαφύλαξιν τῆς κοινωνικῆς καταστάσεως καὶ τῆς προσκτηθείσης ἐν τῷ πολιτισμῷ ἐπιδόσεως, διὰ δὲ τῆς λέξεως ἀγῶν νοοῦμεν, οὐ μόνον τοὺς πολέμους καὶ τὰς πρὸς τούτους παρασκευὰς, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν κατανάλωσιν πνευματικῆς δυνάμεως πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ ἐπιτυχεῖν τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν πόθων ἡμῶν, ἀναλώμασιν ἄλλων, καὶ τὴν ἐν τῇ ἀμύνη ἡμῶν κατὰ παραπλησίον ἐπιθέσεων ἐκ μέρους ἄλλων.

Τούτου ὅπως ἔχοντος δὴλον ὅτι αἱ πνευματικαὶ τοῦ ἀνθρώπου δυνάμεις τότε μόνον πρὸς τὴν ἀληθῆ πρόοδον, τοῦτέστι τὴν ἐν τῷ κόσμῳ τῆς διανοητικῆς καὶ ἠθικῆς ἀναπτύξεως τελειότεραν ἐξέφυωσιν, δύνανται νὰ χρησιμοποιηθῶσιν, ὅπταν ὁσὸς τῶν πρὸς διατήρησιν καὶ ἐπικράτησιν αὐτοῦ ἀγῶνων ὑπάρχει ἀπηλλαγμένος· ἢ δι' ἀνωτέρας ἄρα σκοποῦς χρήσις τῆς πνευματικῆς δυνάμεως τελείται ἐλευθέριως μόνον διὰ τῆς ὅσον ἐνεσθιν εὐρύτερας κοινωνικῆς ἐπιμείξεως τῶν ἀνθρώπων, ἣτις ἐπιτρέπει τὸν καταμερισμὸν τῆς ἐργασίας καὶ πάσας τὰς διὰ τῆς συμπράξεως πολλῶν συνάμα ἀνθρώπων ἐπιτυγχανομένης οικονομίας τοῦ χρόνου· ἐκ τῶν εἰρημένων ἔπεται ὅτι ἢ ἐν εἰρήνῃ ἀνάπτυξις τοῦ κοινωνικοῦ βίου εἶνε εἰς τῶν ἀπαραίτητων διὰ τὴν πρόοδον ὄρων· ἢ τελειοποιήσις ἀποβαίνει ἐφικτὴ, ὅπταν οἱ ἄνθρωποι συνέρχονται εἰς εἰρημικὸν δεσμόν· ὅσφ δὲ γενικώτερος

καὶ στενώτερος ὁ δεσμὸς ὅστος, τόσφ μειζόνες καὶ τῆς προόδου ἀποβαίνουσιν οἱ καρποί. Καὶ ἐπειδὴ ἡ ἀνωφελὴς χρησιμοποίησις πνευματικῆς δυνάμεως ἐστὶν ἐν τῇ πάλῃ τῶν λαῶν μείζων ἢ ἐλάσσων καθόσον ὁ νόμος τῆς ἠθικῆς, ὅστις παρέχει ἐνὶ ἐκάστη ἴσα δικαίωματα, ἀγνοεῖται ἢ ἀναγνωρίζεται, ἔπεται προδήλως ὅτι δευτέρος ἐξ ἴσου ἀπαραίτητος εἰς τὴν πρόοδον ὄρος ἐστὶν ἡ ἰσότης ἢ ἡ δικαιοσύνη. Ὁ σύνδεσμος ἄρα ἐν τῇ ἰσότητι ἀποτελεῖ τὸν νόμον τῆς προόδου. Καὶ ὁ μὲν σύνδεσμος ἀποκλείει καὶ ἐξουδετερῶει πᾶσαν πρὸς ἕτερον ἢ τὸν τῆς τελειοποιήσεως τοῦ ἀνθρώπου σκοπὸν χρήσιν τῆς πνευματικῆς δυνάμεως, ἢ δὲ ἰσότης (ἢ ἡ δικαιοσύνη, ἢ ἐλευθερία, καθόσον πάντα ταῦτα ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ὑποδηλοῦσι, τὴν ἀναγνώρισιν δηλονότι τοῦ νόμου τῆς ἠθικῆς) παρεμποδίζει τὴν σπατάλην τῆς πνευματικῆς δυνάμεως εἰς ἀνωφελεῖ πάλῃ.

Ἰδοὺ ὁ νόμος τῆς προόδου, ὁ ἐξηγῶν ἀπάσας τὰς διακρινούσας τὰ ἔθνη ἢ τὰς φυλάς διαφορὰς, ὁ ἐξηγῶν πᾶσαν πρὸς τὰ πρόσω κίνησιν ἢ τοῦναντίον τὴν στασιμότητα καὶ τὴν ὀπισθοδρόμησιν. Οἱ ἄνθρωποι προσεθούσι καθόσον συνδέονται μετ' ἀλλήλων καὶ πολλαπλασιάζουσι διὰ τῆς συμπράξεως τὴν πνευματικὴν δυνάμιν, ἣτις δύναται ν' ἀφιερωθῇ εἰς τὴν τελειοποίησιν αὐτῶν· ἄμα ὡς προκληθῇ ἐν αὐτοῖς πάλῃ, ἢ ἐν τῷ συνδέσμῳ ἀναπτυχθῇ ἀνισότης τῆς καταστάσεως καὶ τῶν δικαίων, ἢ πρὸς τὴν πρόοδον φορὰ ἀναστέλλεται καὶ ἐλαττοῦται μεταβαλλομένη συνεπῶς εἰς τὸ ἐναντίον τῆς προόδου, τὴν ὀπισθοδρόμησιν.

ΤΟ ΝΕΟΝ ΦΩΝΟΓΡΑΦΟΝ ΤΟΥ ΕΔΙΣΟΝ.

(Μετὰ εἰκόνας.)

μεγίστη καὶ καταπληκτικωτάτη τῶν ἐφευρέσεων τοῦ αἰῶνος ἡμῶν εἶνε ἀναμφιβόλως τὸ φωνόγραφον τοῦ Ἐδίσον, ὃ ἢ ἐφαρμογὴ προώριστα νὰ μεταβάλλῃ οὐσιωδῶς καὶ ὑπὸ ποικίλα καὶ περιεργατάτα ἐπόψεις τοὺς συνήθεις καὶ κοινούς τῆς συγκοινωνίας τῶν ἀνθρώπων ὄρους καὶ τὴν ὄλην ν' ἀλλοιωσῇ τὸ πεπολιτισμένον κόσμον φυσιογνωμίαν.

Δὲν ἀναλαμβάνομεν ἐνταῦθα νὰ ἐξηγήσωμεν, οὔτε τὰ σπουδαιότατα τοῦ ἴχου καὶ τῶν ἡχηρῶν κυμάνσεων φαινόμενα, οὔτε τοὺς νόμους τῶν φαινομένων τούτων, ἅτινα ἀποτελοῦσι τὴν βᾶσιν τῆς σπουδαιωτάτης ταύτης ἐφευρέσεως, διότι ἄλλοις ἀπόκειται τὸ καθαρῶς ἐπιστημονικὸν τοῦτο ἔργον. Μεταδίδομεν ἀπλῶς τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις πρακτικὰς τινὰς πληροφορίας περὶ τῆς λειτουργίας τοῦ θαυμασίου τούτου ὄργάνου καὶ τῶν ἐπιτυγχανομένων διὰ τούτου ἀποτελεσμάτων, ἅτινα κινῶσιν ἀληθῶς τὸ θάμβος καὶ τὴν ἐκπληξίν τοῦ ἀντιλαμβανομένου αὐτῶν καὶ προάγουσιν αὐτὸν νὰ διερωτᾷται ἀπορῶν, ἂν εὐρίσκηται ἐνώπιον ἀνθρωπίνης ἐφευρέσεως, ἢ παρίσταται μάρτυς μαγικοῦ τινος φαινομένου ἢ ἀπατηλῆς ἐν ἐνείρῳ ἀντιλήψεως.

Ὡς ἔχει νῦν τελειοποιηθῆν τὸ τοῦ δαυμονίου ἐφευρέτου ἔργον τοῦτο ἀποταμειεῖ καὶ ἀποδίδει ἐπαναλαμβάνον πάντα τοὺς δυνατοὺς ἴχους καὶ τοὺς λεπτοτάτους αὐτοῦς καί, ὡς φαίνεται, ἐπ' ἄπειρον, οὐ μόνον μετὰ τῆς μεγίστης ἀκριβείας, ἀλλὰ καὶ ἀπταιστώως. Εἰς τῶν σπουδαιωτέρων γάλλων συνθετῶν, ὁ διάσημος Γκουνώ, ἀκούσας τὸ φωνόγραφον ἐπαναλαμβάνον ἐκκλησιαστικὴν τινὰ αὐτοῦ φῶν, ἣν εἶχε ψάλλει αὐτὸς ὁσὸς συνοδεῶν ἄμα διὰ μουσικοῦ ὄργάνου τὸ ἴδιον ἄσμα, ἀνέκραξε «Πόσον εἶμι εὐτυχῆς ὅτι δὲν ἐσφάλην εἰς τὴν ἐκτέλεσιν.» Ὅποια πιστὴ ἀκριβεία! καὶ τίς ἐκτελεῖ ταύτην; μικρὰ ξύλον, σιδήρου καὶ κηροῦ τεμάχια, τὰ δὲ εὐτελεῖ καὶ κατ' ἐπιφάνειαν ἀσήμαντα ταῦτα, ὡς εἰς πᾶσαν μεγάλην ἀνακάλυψιν, πράγματα ἀποτελοῦσιν, οὔτως εἰπεῖν, τὴν ψυχὴν καὶ τὴν οὐσίαν κυρίως δὲ τὴν μεγαλοφυΐαν τοῦ ἐπινοήσαντος αὐτά.

Ἐπιτραπέτω νὰ εἰπώμεν ὅτι τὸ φωνόγραφον ὁμοιάζει ἐν τισὶ πρὸς τὸν ἄνθρωπον, καθόσον κέκτηται τὸ μέγιστον τῶν ὄρων, ἅτινα τῷ ἀνθρώπῳ ἐδωρήσατο ὁ Θεός, δὴλον ὅτι τὸ τοῦ λόγου· ὑπερτερρεῖ

μάλιστα αὐτὸν ὑπὸ ἄλλῃν τινὰ ἐποχῆν, διότι δύναται μετ' ἀπλῆν διδασκαλίαν, μετὰ μίαν καὶ μόνην ἀκρόασιν, νὰ ἐπαναλάβῃ, οὐ μόνον τοὺς ἐν πάσῃ γλώσσῃ λόγους, ἀλλὰ καὶ τὸ ἄσμα, καὶ τὴν ἁρμονίαν παντὸς ὄργάνου καὶ τῆς ἀποκρίσεως ἐπι ὀρχήστρας, καὶ ταῦτα ἀν' ἐκτελεῖ διηγετικῶς καὶ ἐπ' ἄπειρον.

Τὸ φωνόγραφον εὐρίσκει ἐν τῇ νηπιότητι αὐτοῦ· ἀνεκαλύφθη, ὡς γνωστὸν τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις, πρὸ δεκαετίας. Ἐπὶ δεκαετίαν ὄλην ἔμεινεν ἐν τῇ πρώτῃ ἀτελεῖ αὐτοῦ κατασκευῇ, διότι ὁ Ἐδίσον ἠσχολεῖτο κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο εἰς τὴν ἐπινοήσιν ἄλλων αὐτοῦ ἐφευρέσεων, ὧν κυριώτερα εἰσὶν ἡ τοῦ τηλεφῶνου καὶ ἡ τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτός, τῆς μικρᾶς ταύτης διαπύρου λυχνίας, ἣτις διαχέει σήμερον εἰς πάσας, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἴστων, τὰς πεπολιτισμένας χώρας τὸ σπινθηροβόλον αὐτῆς φῶς. Τὸ πρῶτον τοῦτο ἔργον, ὅπερ ὁ Ἐδίσον λίαν καταλλήλως ὠνόμασε φωνόγραφον, κατέδειξεν εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς, ὅτι ὁ ἀνθρώπινος λόγος ἦδύνατο ν' ἀποταμειυθῇ καὶ ἀναπαραχθῇ ἀκριβέστατα διὰ μηχανικῶν μέσων, καὶ διάστημα κατέστησεν ἀνά τὴν ὑψηλὸν ὄλην τὸ ὄνομα τοῦ ἐφευρέτου, ὅστις ἦν τότε τριακοντούτης. Ἄξισημειώτον εἶνε ὅτι τὸ ὄργανον τοῦτο, ὅπερ δυσπίστου τὸ πρῶτον ἔτυχεν ὑποδοχῆς, ἣτις εἰς γενικὴν ἐν βραχυτάτῳ μετεβλήθη θαυμασμόν, καὶ περὶ τὸ ὅποιον πάντων σχεδὸν τῶν ἐθνῶν οἱ ἐφευρέται ἀπασχόλησαν τὸ πνεῦμα, τότε μόνον ἐτελειοποιήθη, ὅταν αὐτὸς ὁ ἐφευρέτης αὐτοῦ ἐκ νέου εἰς τὴν τοῦτο μελέτην ἐνέκυψε. Ἀλλὰ κατὰ τὸ δεκαετὲς τῆς περὶ ἕτερα ἔργα ἀπασχολήσεως αὐτοῦ ὁ Ἐδίσον δὲν εἶχεν ἐγκαταλείψει τὸ φωνόγραφον του, ὅπερ ἐν τῇ πρώτῃ αὐτοῦ μορφῇ ἦν ἀπλοῦν περιεργείας ἀντικείμενον, καθόσον ὀλιγάκις μόνον ἀναπαρήξεν τοὺς ἀποταμειυθέντας ἴχους, αἱ δὲ ἐπαναλήψεις ἀσθενέστερα ὄλονεν καὶ ἴστων ἀκριβεῖς ἐγίνοντο. Κατὰ τὰς τῆς σχολῆς αὐτοῦ ὥρας ἐν τῷ δεκαετῆ τούτῳ διαστήματι ἠρέσκετο ν' ἀφιεροῖ στήμας τινὰς εἰς τὸ θαυμασίον αὐτοῦ ἐπινοήμα, ἀλλὰ μόλις πρὸ διετίας ἀνέλαβε σοβαρῶς ν' ἀσχοληθῇ περὶ αὐτό· ἡ φήμη ἐκήρυξε μετὰ μικρὸν ὅτι εἶχεν ἐπιτυχεθῇ ἢ ἀκριβῆς τῶν ἴχων τοῦ ἀνθρωπίνου λόγου καὶ τῶν τῆς μουσικῆς ἀναπαραγωγῆς, ἐξάλλος δὲ ἐκ θαυμασμοῦ καὶ χαρᾶς διηγείται τὰς ἐντυπώσεις αὐτοῦ ὃ ἐν Ἀγγλίᾳ φίλος καὶ ὁμότεργος τοῦ ἐφευρέτου

κύριος Γκουράν άκούσας έν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ διά τοῦ φωνογράφου αὐτήν τήν φωνήν τοῦ Ἐδισον έν πάσῃ τῇ φυσικῇ αὐτῆς εὐκαμψίᾳ.

Εἶπομεν έν ἀρχῇ ὅτι ὁ παριστάμενος μάρτυς αὐτίκως τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ φωνογράφου ὑπό τηλικούτου καταλαμβάνεται θάμβους, ὥστε ἀπορεῖ ἀληθῶς ἀν εὐρίσκειται ἐνώπιον πραγματικοῦ τινος φαινομένου ἢ μακροῦ καί ἀπατηλοῦ ἀκούσματος. Τὸ ἐπόμενον παράδειγμα θαυμασίας τοῦ φωνογράφου ἐφαρμογῆς, μαρτυρεῖ περί τούτου. Ἐν Νέα Ὑόρκῃ ὠμίλησαν καί ἐξετέλεσαν μουσικά τινα τεμάχια, οἱ δὲ λόγοι καί τὸ μέλος τῶν ᾠσμάτων ἠκούσθησαν έν τινι τῆς Φιλαδελφείας αἰθούσῃ ὑπό πολυαριθμῶν ἀκροατῶν, τῆς μεταξὺ τῶν δύο πόλεων ἀποστάσεως συνισταμένης ἐξ 140 χιλιομέτρων. Ἰδοῦ δὲ πῶς ἐγένετο τὸ πείραμα.

Οἱ έν Νέα Ὑόρκῃ ἐλάλησαν ἐντὸς τοῦ φωνογράφου, ὅπερ ἐπανελάβε τούδ λόγους εἰς τηλέφωνον καί τοῦτο πάλιν διά τοῦ ἐξ ἄνθρακος ἀγωγῶ, ὅστις ἰδιαιτέρην ἀποτελεῖ τοῦ Ἐδισον ἐφευρέσει, μετέδωκεν αὐτούς εἰς ἕτερον μηχανήματα δυνάμενον νά κληθῆ λεξι-δύχος, ὅπερ ἐπανελάβε ν ὑψηλοφώνως τούδ λόγους εἰς ἕτερον έν Φιλαδελφείᾳ φωνογράφον· τὸ τελευταῖον τοῦτο μετέδωκε τούδ ἤχητος εἰς δευτέρον λεξιδύχου, ἐξ οὗ τέλος ἀναπαρήχθησαν μεγαλοφώνως οἱ ἀποταμιευθέντες ἤχοι ἐνώπιον πολυαριθμῶν έν Φιλαδελφείᾳ ὀμιληγύρεως. Ἐν τῷ θαυμασταῷ τούτῳ πειράματι ἐγένετο χρήσις τῶν τριῶν σημαντικωτάτων τοῦ Ἐδισον ἐφευρέσεων, τοῦ τηλεφώνου, δῆλον

ὅτι, ἔχοντας καί τὸν ἐξ ἄνθρακος ἀγωγόν, τοῦ λεξιδύχου τηλεφώνου, καί τοῦ φωνογράφου· οἱ έν Νέα Ὑόρκῃ ἀπαγγελθέντες καί έν Φιλαδελφείᾳ ἀκουσθέντες ἤχοι διηλθον ἀλληλοδιαδόχως διά τριῶν διαφόρων ἀέρος στρωμάτων, κατὰ συνέπειαν πεντάκις κατὰ τήν δίοδον ταύτην ἠκούσθησαν. Τὸ πείραμα τοῦτο ἐξετελέσθη ὑπό τοῦ ἰκανωτάτου τῶν τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ Ἐδισον μηχανικῶν, τοῦ κ. Χάμμερ, ὅστις διευθύνει έν τῇ Παγκοσμίᾳ Ἐκθέσει τῶν Παρισίων τήν ἐγκαθίδρυσιν τῶν πολλῶν τοῦ Ἐδισον ἐφευρέσεων. Ἐν τῇ πρώτῃ εἰς Ἀγγλίαν ἀφικομένην διά ζώσης φωνῆς ἐπιστολῇ ἠκούσθη ἐκ τοῦ φωνογράφου αὐτοῦ ὁ Ἐδισον λαλῶν, ὡσεὶ παρῆν έν τῇ αἰθούσῃ, βήχων, γελῶν καί λέγων έν τέλει εἰς τινα τῶν παρακαθημένων φίλων αὐτοῦ, ὅτι θὰ προὔτιμα ν' ἀκούσῃ τῆς φωνῆς ἀντὶ νά κοπιᾷζη ἀναγνώσκων τήν δυσανάγνωστον αὐτοῦ γραφήν· εἶτα διεβιβᾶσθησαν διά τοῦ αὐτοῦ μέσου μουσικά τεμάχια ἐκτελεσθέντα έν Ἀμερικῇ, ὁ ἤχος τῶν έν τῷ ἐργαστηρίῳ τοῦ Ἐδισον κρότων, ὡς ὁ τῆς σφύρας καταφερομένης ἐπὶ τοῦ ἄκμωνος, καί τέλος αἱ ζητωκραυγαὶ τῶν ἐργατῶν εἰς τιμῆν τῆς πρώτης μεταβιβαζομένης

ἀνθρωπίνης φωνῆς, καί πάντες οἱ ἤχοι οὗτοι μετὰ θαυμαστάτης ἠκούοντο εὐκρινείας.

Ἐν τοῖς ἐπομένοις συγκεκριαλοῦνται αἱ περιστάσεις, έν αἷς δύνανται νά γείνη τοῦ φωνογράφου χρήσις.

1ον Δύνανται τις νά ὑπαγορεύσῃ εἰς αὐτὸ τήν ἀλληλογραφίαν του, καί ν' ἀντιγραφῇ αὕτη ἀπὸ τοῦ φωνογράφου ὑπό ὑπαλλήλου γινώσκοντος νά γράφῃ μόνον καί συλλαβίῃ ὀρθῶς, ὅπότεν οὗτος εὐκαρῆ· τὰ ὑπὸ τοῦ φωνογράφου ἀναπαραγόμενα δυνάτων ν' ἀντιγράφονται ὑπὸ τοῦ τυπογράφου ἢ καί νά ἐκτυπῶνται ἀπ' εὐθείας, ὡς ἐγένετο ἤδη έν Ἀγγλίᾳ καί Ἀμερικῇ.

2ον Ἡ φωνὴ δύνανται νά διαβιβάζεται ταχυδρομικῶς διά τοῦ φωνογράφου, ἀκούεται δὲ οὕτω ὁ εἰς τὸ φωνογράφον λαλήσας εὐκρινέστατα μετὰ πασῶν τῶν κάμψεων τῆς φωνῆς.

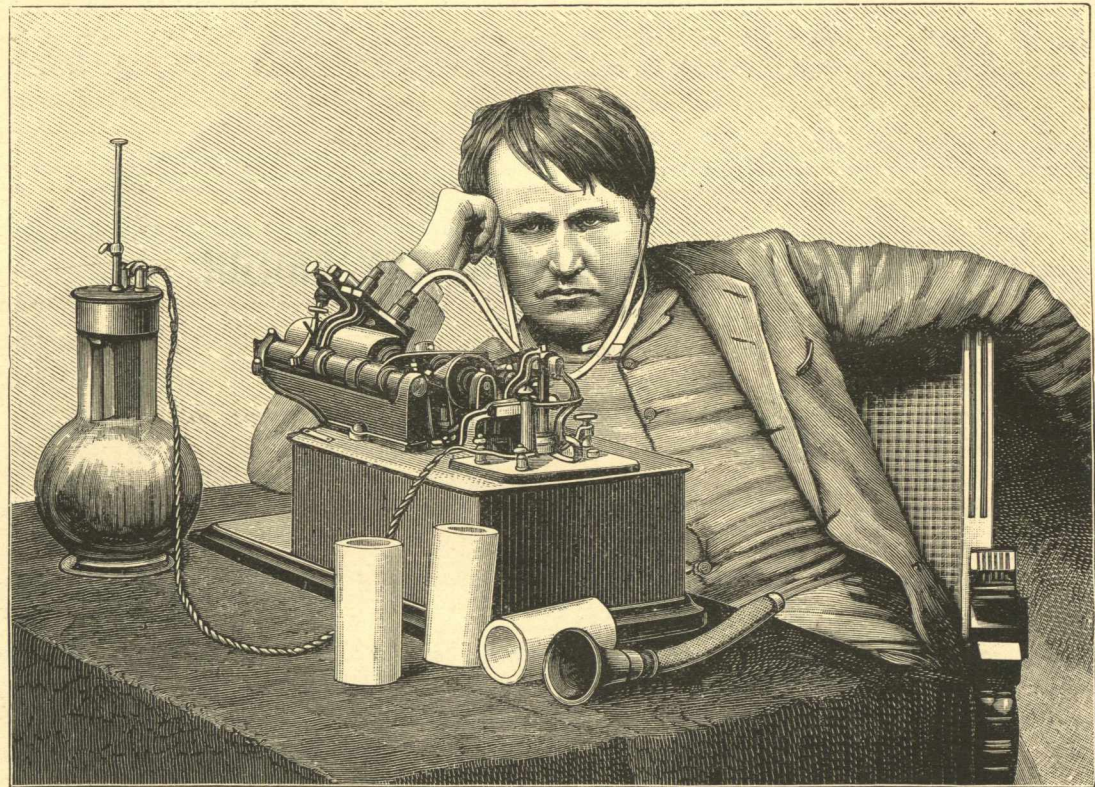
3ον Οἱ πολιτικοί, οἱ δικηγόροι, οἱ ἱεροκήρυκες, οἱ ῥήτορες δύνανται νά μελετῶσι τούδ ἑαυτῶν λόγους ἔχοντας τὸ ἀνεκτίμητον πλεονέκτημα τοῦ ν' ἀποταμιεῶνται αἱ ἰδέαι αὐτῶν, ἐφ' ὅσον παρουναιάζονται, μετὰ ταχύτητος, πρὸς ἣν μόνῃ ἢ ἐνάρθρωσις τῶν λέξεων

δύνανται νά ἐξισωθῇ· δύνανται ἰδίως ν' ἀκούωσι τῆς ἰδίας αὐτῶν φωνῆς, ὃν τρόπον ἀντιλαμβάνονται αὐτῆς οἱ ἄλλοι. Οἱ ἤθοποιοί, οἱ ἄοιδοὶ δύνανται νά διορθῶσιν ἑαυτούς κατὰ τήν ἐνάρθρωσιν καί τήν ἀπαγγελσίαν.

4ον Οἱ δημοσιογράφοι δύνανται ν' ἀπαγγέλλωσιν ἀντὶ νά γράφωσι τὰ ἄρθρα των, ἅτινα δύνανται διά τοῦ φωνογράφου νά ἐκτυπῶνται ἀπ' εὐθείας. Ἡ φωνὴ τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν δύνανται ἐπ' ἄπειρον νά φω-λάττηται ὡς καί οἱ τελευταῖοι ἀποχαρειαμοὶ τοῦ θνήσκοντος, ἢ οἱ λόγοι πεφιλημένοι συγγενούς.

Πρὸς ἀπόδειξιν τῆς πραγματικῆς τοῦ φωνογράφου ὠφελείας ἀρκεῖ ν' ἀναφέρωμεν ὅτι ὁ παρουσιάσας αὐτὸ ἐκ μέρους τοῦ Ἐδισον τῇ έν Παρισίαις Ἀκαδημίᾳ κ. Γκουράν ἐλάμβανεν ἐφ' ἰκανὰς ἡμέρας κατὰ τήν έν Παρισίαις διατριβὴν αὐτοῦ τιαυτήν ζώσης φωνῆς καθ' ἐκάστην ἐπιστολήν, ἀναφέρουσαν πάντα τὰ έν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ συμβαίνοντα κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας αὐτοῦ. Ὁ αὐτὸς δὲ, ἀναγνώσκων καθ' ἐκάστην τὰς ἐπιστολάς αὐτοῦ, μεταχειρίζετο τὸ φωνόγραφον ὑπαγορεύων αὐτῷ τήν ἀπάντησιν καί διαβιβάζων εἶτα αὐτὸ εἰς τὸν ὑπάλληλον αὐτοῦ, ὅστις έν εὐκαρίᾳ ἀντέγραφεν ὅ,τι ἤκουεν ἀναπαραγόμενον ὑπὸ τοῦ φωνογράφου.

Τὸ φωνόγραφον καίτοι νέον καί πολλῶν ἔτι βελτιώσεων ἐπιδεκτικόν, ὡς ἔχει νῦν εἶνε πρακτικώτατον πρὸς τοῖς ἄλλοις ὄργανον, προορισμένον ὑπὸ πολλὰς μὲν ἄλλας ἐσφύσεις, ἀλλ' ἰδίᾳ ὑπὸ τήν ἐσφύνην τῆς πρακτικῆς ἐμπορικῆς χρησιμότητος καί τήν τῆς τέρφωσις, μεγάλας νά παράσχη ὀλοκλήρῳ τῷ κόσμῳ ὑπηρεσίας.

Ο ΕΔΙΣΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΦΩΝΟΓΡΑΦΟΝ ΑΥΤΟΥ.

ΕΚΤΟΡΟΣ ΜΑΛΟ.

ΤΑ ΑΤΙΜΑ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ.

Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ

ὑπὸ

Φ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ.

(Συνέχεια· ἴδε προηγ. φύλλον.)

IV.

Ἀναλαβούσα τοῦ οἴκου τήν ἀρχηγίαν ἡ κυρία Γριπὰ, ἦτις οὐδεμίαν ζωντος τοῦ συζύγου αὐτῆς ἤσκει ἐπιρροήν, ἦν οὐδέποτε έν οὐδενὶ συμβουλεύοντο, οὐδὲ ἠδύνατο περὶ οἰουδήποτε πράγματος προκειμένου νά ὑψώσῃ τήν φωνήν, εὐρέθῃ ἐνώπιον λεπτοῦ καί δυσχεροῦς ζητήματος. Τί ἔμελλε νά κάμῃ τὸ μέγαρον;

Προθύμως θ' ἀπεράσσειε νά πωλήσῃ ἢ νά ἐνοικιάσῃ αὐτὸ, εἶχε δὲ σπουδαίους λόγους ὑπὲρ τῆς ἀποφάσεως ταύτης συνηγοροῦντας. Τὰ τέκνα αὐτῆς τούναντιον ἐπεθύμουν νά διατηρήσωσι καί κατοικήσωσιν αὐτὸ, ὅσον τάχιστα· εἶχον ἴδει τὸ μέγαρον οἰκοδομούμενον, συγκαίως ἤκουον τὸν πατέρα αὐτῶν ἀναπτύσσοντα τὰ περὶ αὐτοῦ σχέδιά του· ἦτο δὲ δι' αὐτὰ τοῦτο βίος τις, τρόπον τινα, ἀρχὴν ἤδη λαβών.

Τῇ κυρίᾳ Γριπὰ ἐκληροδοτεῖτο διά διαθήκης τὸ τέταρτον τῆς περιουσίας ὡς ἰδιοκτησία, ἔτι δὲ καί ἡ ἐπικαρπία τοῦ ἐτέρου τετάρτου τῆς ὅλης τοῦ συζύγου περιουσίας· τὰ δὲ λοιπὰ ἐκληρονόμουν ὁ Ἐδγάρδος καί ἡ Βιργινία ὡς νόμιμα αὐτοῦ τέκνα· ἐδικαιοῦτο λοιπὸν ἕκαστος νά ἐκπέρῃ καί ὑποστηρίξῃ τήν ἐπὶ τοῦ προκειμένου γνώμην αὐτοῦ.

Κηδεμιῶν τῶν τέκνων αὐτῆς ἡ κυρία Γριπὰ, ἔχουσα δὲ πρὸς τούτους καί τήν νόμιμον τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν ἐπικαρπίαν, διά μὲν τὸν Ἐδγάρδον ἐπὶ τινας ἀκόμη μῆνας, ἐπὶ δύο δὲ καί πλέον ἔτη διά τήν Βιργινίαν, ἠδύνατο καταχρωμένη τῆς ἐξουσίας αὐτῆς, νά ὑπερπηδήσῃ τήν δυσκολίαν ταύτην, ἀλλ' οὐδέν τοιοῦτον ἔπραξεν· ἡ περὶ τοῦ ζητήματος συζήτησις ἐγένετο ἐλευθέρως μεταξύ ἴσων καί ἕκαστος τῶν τριῶν ἐξέδηκε τούδ ἑαυτοῦ λόγους.

Ἄν ἡ κυρία Γριπὰ εἶχεν ὡς μητέρα μίαν τυχοδιώκτριαν, ἀν νεαρωτάτῃ ἔτι εἶχε λάβει μαθήματα τινα παρ' ἐκείνου, ὅστις ἐξέλεξεν αὐτήν ὡς σύντροφον, ἀν ὕπανδρος εἶχε διαβιώσει ἐντὸς κύκλου, έν φ' ἡ λατρεία τοῦ χρυσοῦ καί τοῦ ἀτομικοῦ συμφέροντος ἢ ἰκανοποιήσις ἀπετέλουν τὸν μόνον νόμον, πάντα ταῦτα δὲν ἔσχυσαν ν' ἀφαιρέσωσι τὸ αἷμα πατρὸς ἐντίμου, ὅπερ εἰς τὰς φλέβας ἔφερεν· αἱ ὀλίγαι δὲ αὐταὶ σταγόνες τοῦ αἵματος, διατηρηθέντες ἀγνοῦ, ἤρκειον ἵνα αἰσχύνηται διά τὸν πλοῦτον αὐτῆς. Ὅταν συγκατετέθη νά λάβῃ τὸν Γριπὰ ὡς σύζυγον — καί δὲν ἔπραξε τοῦτο ἄνευ φοβερῶν ἀγώνων — ἔν τι μόνον περὶ αὐτοῦ ἐγνωρίζεν· ὅτι ἦτο ὁ μέγας καί ὀνομαστός τραπεζίτης Γριπὰ· ἀλλὰ δὲν ἐβράδυνε νά μάθῃ, ὅτι ἦτο ἄμα καί, „Γριπὰ ὁ κλέπτης“. Οὐδὲν εἶπε πρὸς τί; Δὲν παρεπονείτο μὲν, ἀλλ' οὐχ ἦτον ἐθλίβετο τόσῳ μάλλον ὅσῳ ὄφειλε νά συμμερίζεται, σεμνονομένη μάλιστα ἐπὶ ταύτῃ καί εὐτυχῆς δεικνομένη, τήν θέσιν τοῦ συζύγου τῆς, ἦτις πᾶσαν στιγμὴν ἀνεβίβαζε τὸ ἐρύθημα ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῆς. Οὐδὲν ἠδύνατο νά πράξῃ ζῶντος τοῦ συζύγου τῆς, ἀλλὰ τοῦτου θανάτου;

Ἀντέστη λοιπὸν εἰς τήν αἴτησιν τῶν τέκνων αὐτῆς, καθόσον ἐγκαθισταμένη εἰς τὸ μέγαρον τοῦτο θὰ ἐφαίνετο συνεχίζουσα τοῦ συζύγου αὐτῆς τήν πορείαν, ἢ δὲ ἐπίδειξις τῆς ὑπ' αὐτοῦ κηθεύσεως περιουσίας οὐδὲν ἔλαττον ἢ περιφρόνησις θὰ ἦτο τῆς δημοσίας γνώμης, οἷαν ἐκεῖνος ἐπεδειξάτο.

Μὴ δυναμένη ν' ἀναπτύξῃ τούδ λόγους τούτους εἰς τὰ τέκνα τῆς προσεπάθησε νά ἐξηγήσῃ αὐτοῖς, ὅτι ὁ μεγαλοπρεπῆς ἐκεῖνος πλοῦτος καί ἡ πομπώδης αὐτοῦ ἀπόλαυσις δὲν ἤρμοζεν εἰς χήραν· ἐπειδὴ δὲ ἐπέμενον ἐκεῖνα, οὐδαμῶς ὑποχωροῦσα ἐνόμισεν, ὅτι

ὄφειλεν, ἀν μὴ ὀλοκλήρῳ νά ὀμολογήσῃ τήν ἀλήθειαν, ἀλλὰ τού-λάχιστον νά παράσχη ἐξηγήσεις τινας δικαιολογούσας τήν ἀρνήσιν αὐτῆς.

Δεκάτην ἤδη φοράν ἐπέσειον αὐτήν ν' ἀποδεχθῇ τήν αἴτησιν των, δὲν ἐπεθύμει δὲ ν' ἀποκρούσῃ αὐτήν διά ξηρᾶς ἀρνήσεως. Ὁ Ἐδγάρδος ἦν δεκαοκταέτης, προσήγγιζε δὲ εἰς τὸ 16ον τῆς ἡλικίας ἔτος ἡ Βιργινία· ἐφρόνει λοιπὸν, ὅτι ἔργον προνοητικόν καί συνετὸν ἦτο νά προδιαθέσῃ αὐτούς εἰς τήν ἀλήθειαν, ἦτις ἡμέραν τινα, μετὰ μικρὸν ἴσως ἔμελλε νά τοὺς πλήξῃ. Τήν φρικώδη ταύτην ἀλήθειαν δὲν θ' ἀπεκάλυπτε βεβαίως αὐτοῖς ὀλοκλήρῳ, ἀλλὰ θὰ ἔλεγε μόνον ἰκανά, ἵνα φωτισθῶσι περὶ τῆς θέσεως αὐτῶν χωρὶς νά πληγῇ λίαν σκληρῶς ἐκ τούτου ἡ φιλοτιμία των.

— Καί διά τί λοιπὸν, δὲν θέλεις νά κατοικήσωμεν εἰς τὸ μέγαρόν μας; ἠρώτησεν ὁ Ἐδγάρδος.

— Θὰ εἴμεθα ἤδη ἐγκατεστημένοι εἰς αὐτὸ, ἀν δὲν ἀπέθνησκεν ὁ πατέρας, ἐξηκολούθησεν ἡ Βιργινία.

— Δὲν κερδίζει τις περιουσίαν τιαυτήν, ὅποιαν ἀφῆκεν ὁ πατήρ σας, χωρὶς νά καταστήσῃ ἐχθρὸς αὐτοῦ τοὺς ἀντιζήλους, τούδ φθονεροῦς καί τοὺς ἀνικάνους· ὅσῳ αὐξάνει ὁ πλοῦτος, τόσῳ πολλαπλασιάζονται οἱ ἐχθροὶ καί ἐπιθετικώτεροι καθίστανται· κραυγάζουν, παραπονοῦνται, βιά δὲ μετ' αὐτῶν καί τὸ πλήθος, τὸ ὅποιον οὐδὲν γνωρίζει. Τοῦτο συνέβη καί εἰς τὸν πατέρα σας· αἱ οικονομολογικαὶ ἐπιτυχίαι του ἐξήγειραν κατ' αὐτοῦ ἀνθρώπους, εἰς τοὺς ὁποίους οὐδὲν εἶχε κάμει, οὔτε καλόν, οὔτε κακόν, ἀλλ' ὅστινες ἐμίσουν αὐτοῦ μόνον, διότι ἐθριάμβευσε. Δι' ἀνθρωπῶν ἀρεσκόμενον εἰς τήν πάλιν, οἷος ἦτο ὁ πατήρ σας, οὐδεμίαν ταῦτα ἔχουσι σημασίαν· ἐχλεύαζε τὰς φωνασκίας αὐτῶν καί ἔστερον αὐτὸν τὰ προκαλούμενα ὑπὸ τῶν θριάμβων του πάθη· ἀλλ' ἡ θέσις ἡμῶν εἶνε πολὺ διάφορος· ἐγὼ εἶμαι ἀσθενὴς γυνή· σεις εἶσθε παιδιά· δὲν δυνάμεθα νά παλαίωμεν κατὰ τῆς δημοσίας γνώμης.

Ἐδίστασεν ἐπὶ μικρὸν, καθόσον ἤγγιζεν εἰς τὸ λεπτόν τῆς ὑποθέσεως σημείου.

— Καί ἡ ἐγκατάστασις ἡμῶν εἰς τὸ μέγαρον θὰ εἶδιε τὸ σύνθημα εἰς τήν πάλιν.

Ἄνεμεν τὰς ἐρωτήσεις τῶν τέκνων αὐτῆς, καθόσον τὸ συμπέρασμα τοῦτο δὲν ἦτο ἀκαταμάχητον, εἶχε δὲ παρασκευάσει τήν εἰς ταύτας ἀπάντησιν, ἀλλ' αἱ ἀντιρρήσεις δὲν προήλθον ἀπὸ τοῦ σημείου ἐφ' οὗ ἀνέμενεν αὐτάς.

— Λοιπὸν, εἶπεν ὁ Ἐδγάρδος, θ' ἀπαρνηθῶμεν τὸν πατέρα, καί, μὴ τολμώντες ν' ἀψηφίσωμεν τὰς κατηγορίας τῆς δημοσίας γνώμης, θ' ἀναγνωρίσωμεν ὅτι ἔχουσι ὑπόστασιν;

— Ἀλλὰ . . .

— Φοβούμεθα λοιπὸν . . .

Ὁχρίασεν, ἀλλὰ μὴ ταπεινώσας τήν κεφαλὴν ἀνεγείρων δὲ τούναντιον αὐτῇ μετὰ θαρραλῶν ὤψεως.

— Ἐγὼ ὄμω, οὐδέποτε θὰ ὑποχωρήσω εἰς τὸν φόβον.

— Ὅμιλεῖς τοιουτοτρόπως, διότι εἶσαι παιδίον ἀκόμη· δὲν γνωρίζεις ἀκόμη τὸν κόσμον.

Ἐπὶ στιγμὴν ἐκεῖνος ἔμεινε σιγῶν, ὡς εἰ ἀγῶν τις ἐτελεῖτο έν ἑαυτῷ, διατάζων νά λαλήσῃ, ἀγωνιζόμενος νά ἐπιβάλῃ ἑαυτῷ σιγῆν· αἴφνης δὲ ἀποφασιστικῶ τῷ τρόπῳ.

— Ἐνθουμείσαι, ἠρώτησε, τήν εἰς τοὺς Καρμηλίτας εἰσαγωγὴν μου; Τὴν ἐπομένην μετὰ τήν εἰσοδὸν μου κυριακὴν, σὲ παρεκάλεσα, παρεκάλεσα δὲ καί τὸν πατέρα, νά με εἰσαγάγῃτε εἰς ἄλλην τινα οἰανδήποτε σχολίην. Δὲν συγκατετέθητε κατ' οὐδένα τρόπον εἰς τήν αἴτησίν μου νομίζοντας ὅτι ἐπρόκειτο περὶ παιδικῆς ἰδιοτροπίας· έν τούτοις τὸ πρᾶγμα ἦτο σπουδαῖον· ἤθελον νά ἐγκαταλείψω τήν σχολίην ἐκεῖνην, διότι με εἶχον έν αὐτῇ ὑποδεχθῆ διά κραυγῶν, αἵτινες ἦσαν ὕβρεις εἰς τὸ ὄνομα ἡμῶν.

— Ταλαίπωρόν μου τέκνον!

— Δὲν ἐτόλμησα νά σὰς ἐπαναλάβω τὰς λέξεις ἐκεῖνας.

— Ἄν ἐγνωρίζον τοῦτο!

— Θὰ μὲ ἀπέσυρες ἀπὸ τοῦς Καρμηλίταις· ἀλλ' εἰς μάτην· διὰ τῶν αὐτῶν ὕβρεις θὰ μὲ ὑπεδέχοντο καὶ ἀλλαχοῦ· μήπως δὲν ἤκουσε τοιαύτας καὶ ἡ Βιργινία εἰς τὴν σχολὴν τῶν Ἀγγλίδων;

Ἡ κυρία Γριπὰ προσέβλεψε τὴν θυγατέρα αὐτῆς, ἥτις χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ κατένευσεν ἐπιβεβαιωτικῶς.

— Ἀναγκασθεὶς νὰ μείνω παρὰ τοῖς Καρμηλίταις, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἐδγάρδος, δὲν εἶχον ἢ ἐν τῶν δύο τούτων ν' ἀποφασίσω· νὰ κωφεύω εἰς τὰς ὕβρεις ταύτας ἢ νὰ κατασιγῶ αὐτάς. Τότε ἐξήγησα νὰ μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ διδαχθῶ τὴν γυμναστικὴν, διότι δὲν ἤμην δυστυχῶς ἀκούοντως ἰσχυρὸς, ὥστε νὰ ἔχω πεποθήσῃ εἰς μόνας τὰς πυχμάς μου· δὲν ἐβράδυνα νὰ κλείσω τῶν φωνασκούντων τὰ στόματα· ὑπερήσπισα ἑμαυτὸν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ παρὰ τοῖς Ἰησοῦταις καὶ κατέστησα τὸ ὄνομά μου σεβαστόν. Λοιπὸν, εὐρισκόμεθα ἤδη ὅλοι εἰς τὴν ἐγὼ εὐρέτην θέσιν ἅμα τῆ εἰς τοῦς Καρμηλίταις εἰσόδῳ μου· πρόκειται νὰ γνωρίσωμεν, ἂν πρέπει νὰ ὑποχωρήσωμεν πρὸ τῶν κατηγοριῶν τῆς λεγομένης δημοσίας γνώμης ἢ νὰ παλαίσωμεν κατ' αὐτῶν. Δὲν ὑπεχώρησα ἐγὼ, ὅταν ἤμην ἔτι παιδίον· ἀλλ' οὐδὲ ἡ Βιργινία ὑπεχώρησεν.

Ἡ κυρία Γριπὰ ἤκουεν ἐν ταραχῇ καὶ συγκινήσει· ὑπέφερον λοιπὸν καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἐκ τῶν διηγετικῶν ἐκείνων ταπεινώσεων, αἵτινες τοσαύτην αὐτῇ προῦξένουν θλίψιν, ὅποτε ἐνόμιζεν ὅτι οὐδὲν ἐγίνωσκον! Ὁ δὲ πατήρ αὐτῶν οὐδὲν ἠδυνήθη νὰ ὑποπέσῃ. Ὑπὸ τὸ αἴφνης ἐπιφανόμενον φῶς τῆς ὁμοιογενείας αὐτῶν ταύτης, ἐφωτίζοντο πολλὰ τῆς συμπεριφορᾶς αὐτῶν σημεῖα, σκοτεινὰ τέως καὶ ἀνεξήγητα διατελοῦντα, τόσῳ μᾶλλον ὅσῳ εὕρισκον αὐτὰ ἀντιφάσκοντα πρὸς τε τὸν χαρακτήρα αὐτῶν καὶ τὴν φύσιν. Οὕτως ἤρχιζεν ἤδη νὰ ἐξηγῆ τὸ συνσταλλόμενον ἐκείνου τοῦ Ἐδγάρδου ἦθος καὶ τὴν ἀλλόκοτον αὐτοῦ διάθεσιν, τὴν ἐν παντὶ πράγματι κατέχουσαν αὐτὸν ἀνησυχίαν, ἥτις παρεῖχε τὰ πεπλανημένον εἰς τὸ βλέμμα του καὶ ἔκαμιν αὐτὸν αἴφνης νὰ ὠχρισθῆ, ὡς εἰ ἔζη ἐν ἀδιαλείπτῳ τρόμῳ· τὸ ὑπεροπτικὸν καὶ προπετὲς καὶ δόσκαμπτον ἐν τοῖς τρόποις τῆς Βιργινίας, ἅπερ οἱ μὴ γινώσκοντες αὐτὴν ἐξελάμβανον ὡς δείγματα ἀλαζονικῶν καὶ ἐπιτημένον χαρακτήρος, ἐνῶ τὸνναντίον ἦτο πράγματι ἀπλή καὶ ἀγαθὴ! Τὸ δὲ μᾶλλον ἐν τοῖς τρόποις τούτοις ἀμφοτέρων ἀνεξήγητον ἦν, ὅτι ὅπως διάφορα ἦσαν τὰ τέκνα αὐτῆς ἐν τῇ τρυφερᾷ παιδικῇ ἡλικίᾳ· ἡ μεταβολὴ ἐπῆλθεν αἰφνιδίως, ὅταν ἐγκατέλειπον τὴν πατρικὴν ἐστίαν, ὁ μὲν Ἐδγάρδος, ἵνα εἰσελθῆ παρὰ τοῖς Καρμηλίταις, ἡ δὲ Βιργινία εἰς τὴν τῶν Ἀγγλίδων Σχολήν! Κοιτῶναι ἤδη, ὅτι ἡ διηγετικὴ τοῦ Ἐδγάρδου ἀνησυχία προήρχετο ἐκ τοῦ φόβου, μὴ ἀκούσῃ τὴν ἀφορῶν εἰς τὸν πατέρα του· τὸ δὲ προπετὲς ἐν τοῖς τρόποις τῆς Βιργινίας ἐδήλου πρόκλησιν εἰς τοὺς τολμήσαντας νὰ ὑβρίσωσιν αὐτήν· ἀναλόγως τῆς φύσεως αὐτοῦ ἐκείνος ἠμύνητο, ὅπως ἠδύνατο. Ταλαίπωρα τέκνα! Δὲν ἐπρόφθασε νὰ οἰκτείρῃ αὐτά, ὁ Ἐδγάρδος ἐξηκολούθησε.

— Ἡ θέσις καὶ τῶν τριῶν ἡμῶν εἶνε σήμερον ἀκριβῶς ἡ αὐτῇ, πρὸς τὴν εὐρέτην ἡ Βιργινία ἐν τῇ σχολῇ τῶν Ἀγγλίδων καὶ ἐγὼ ἐν τῇ τῶν Καρμηλιτικῶν· τὸ ζήτημα εἶνε, ἂν θὰ κύψωμεν τὴν κεφαλὴν πρὸ τῆς κατακραυγῆς ταύτης, ἢ θὰ ἀνεγείρωμεν αὐτήν.

Ἡ Βιργινία δὲν εἶχε μέχρι τοῦδε μετάσχει τῆς συζητήσεως· ἀκίνητος, ἐν τῇ πενήμῳ αὐτῆς περιβολῇ, ἔμενε σιγῶσα ἐν τῷ ἀνακλιντήρῳ, ἐπ' οὗ ἐκάθητο, αὐστηρέως μεταξὺ τῶν δακτύλων ἐπισκεπτήρια τινα, τὰ ὅποια εἶχεν ἐξαγάγει ἐκ τῶν φακέλων, κατ' ἐπιφάνειαν ὅπως ὑπὸ τῆς μηχανικῆς ταύτης διασκεδάσεως ἀπυροβολημένη, τεταπεινωμένους ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμούς, ὡς εἰ τὰ μεταξὺ τῆς μητρὸς αὐτῆς καὶ τοῦ Ἐδγάρδου διαμειβόμενα οὐδὲ ὅπως αὐτὴν συνεκινῶν· ἀνύψως τοὺς ὀφθαλμούς.

— Ἀκριβῶς εἶπεν, ὁ Ἐδγάρδος ἔθηκε τὸ ζήτημα, ὅπου πρέπει νὰ τεθῆ· θ' ἀπαρνηθῶμεν τὴν διαγωγήν τοῦ πατρὸς ἡμῶν καταδικάζοντες αὐτήν, ἢ θὰ μιμηθῶμεν αὐτήν; ἡμεῖς δὲν γνωρίζομεν τίποτε· εἰς σὲ ἀπόκειται, μητέρα, ν' ἀποφασίσῃς· σὺ γνωρίζεις· σὺ μετέσχες τῆς ζωῆς τοῦ πατρὸς ἡμῶν· ἡμεῖς ἔνεκα τῆς ἡλικίας ἡμῶν ἐξώμεν ἐν ἀγνοίᾳ τῶν διατρέχοντων, ἀκούοντες μόνον, χωρὶς

νὰ θέλωμεν, ἀτιμαστικὰς φράσεις, αἵτινες κατῴρθουν νὰ φθάνωσι μέχρι τῶν ἰσχυρῶν ἡμῶν, καὶ διαμαρτυρούμενοι ἐξ ἐνστάτου κατὰ τῶν κατηγοριῶν τούτων.

— Σημείωσε, μητέρα, ὅτι οὐδέποτε θὰ ἐτόλμων νὰ ἐκφρασθῶ τοιουτοτρόπως, εἶπεν ὁ Ἐδγάρδος, ἂν σὺ ἢ ἴδια δὲν ὠμίσεις περὶ τῆς πρὸς τὴν δημοσίαν γνώμην εὐλαβείας. Εἶνε ἢ δὲν εἶνε αἱ κατηγορίαι αὐταὶ βίασιμοι; ἐὰν ἦνε ἀνυπόστατοι εἶνε ἀνανδρὸν νὰ μὴ παλαίσωμεν κατ' αὐτῆς.

— Ἄν δὲ ἔχουσιν ὑπόστασιν, ἀνέκραξε ζωηρῶς ἡ Βιργινία, δὲν ἀρκεῖ νὰ μὴ κατοικήσωμεν τὸ μέγαρόν μας· πρέπει ν' ἀπαρνηθῶμεν τὴν περιουσίαν μας· τὸ ἐπ' ἐμοὶ ἀδυστάτως παραιτούμαι τὸ ἐπιβάλλον μοι μέρος αὐτῆς.

Ὁ διακεκομμένος ἀργίας οὗτος διάλογος εἶχε λάβει φάσιν, ἥτις εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐξέπληξε τὴν κυρίαν Γριπὰ καὶ ἐνέπλησεν αὐτὴν τρόμου· προφανῶς ἦτο ἐπάναγκες νὰ ἐπισκοπήσῃ τῶν λόγων τούτων τὴν ἔννοιαν καὶ νὰ ἐρευνησῇ τί ἐκρύπτετο ὑπὸ τὴν ἐκ προθέσεως μετριπαθῆ καὶ σώφρονα αὐτῶν μορφήν· ἐγίνωσκον τὴν ἀλήθειαν ὁλόκληρον τὰ τέκνα τῆς, ἢ ἐν μέρει ὑπόπτουν αὐτήν; Τούτο ἐν ἀγωνίᾳ διηρωτάτω ἐξετάζουσα αὐτά. Οἱ τελευταῖοι τοῦ υἱοῦ καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς λόγοι ἔπεισαν αὐτήν, ὅτι διετέλουν ἐν τῇ ἀμφιβολίᾳ· δὲν ἤθελον νὰ πιστεύσωσι καὶ ἀπυροβόλητον πρὸς αὐτήν· αὐτὴν καθίστανον κριτήν.

Οὕτω τιθέμενον τὸ ζήτημα ἦν τῷ φρονίῳ φοβερὸν.

Ἦτο δυνατόν, αὐτῇ, ἥτις ἐγνώριζεν, ὡς ἔλεγον, νὰ καταδικάσῃ τὸν ἀνδρῶπον, ὅστις ἦτο πατήρ αὐτῶν καὶ ὃν ἀπέστειρον νὰ θεωρήσωσιν ὡς ἐνοχόν, παρ' ὅτι περὶ αὐτοῦ ἔμαθον;

Προσέβλεψεν αὐτοὺς· ἀμφοτέροι ἐκρέμαντο ἀπὸ τῶν χειλέων τῆς· ὁ μὲν Ἐδγάρδος ὠχρὸς, φρίσσων, τρεμούσας ἔχων τὰς χεῖρας καὶ τὰ χεῖλη συνεσπασμένα, ἡ δὲ Βιργινία, καίπερ νεωτέρα, κάλλιον αὐτὴν συγκαταῖτα διὰ τινος ἀγῶνος τῆς θελήσεως, ὅστις ἤθελε διαλάθει ἐξόνον τινὰ, ἀλλ' ἦτο ἀδύνατον νὰ μὴ ἐμποίησιν αἰσθησὶν εἰς τὴν μητέρα.

— Δὲν ἐγνώριζον, εἶπεν, ὅτι ἔχετε ἄλλους, ἢ τὴν ἀπλὴν εὐχαρίστησιν, λόγους ἐπιθυμοῦντες νὰ κατοικήσῃτε τὸ μέγαρον. Τὸ ἐπ' ἐμοὶ δὲν ἔχω ὑπὲρ τοῦ ἐναντίου ἢ ὅσους σὰς ἐξέδηκα· θὰ ἐγκατασταθῶμεν λοιπὸν εἰς αὐτὸ ὅταν ἐπιθυμήτε.

Ταυτοχρόνως, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ ἀμφοτέροι ὁρμῇ ἐρριφθήσαν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρὸς καὶ θλίβοντες αὐτήν, ἐκ δεξιῶν μὲν ὁ Ἐδγάρδος, ἐξ ἀριστερῶν δὲ ἡ Βιργινία, τὴν κατησπάζοντο.

Ἔ! μητέρα, μητέρα!

Καὶ ἠσθάνθη ἐπὶ τῶν παρειῶν αὐτῆς τὰ ἀκατασχέντως ῥέοντα δάκρυα αὐτῶν, ἅτινα ὠμολόγουν ὅπως ἦτο ἀλγεῖν ἡ καταπύχουσα αὐτοὺς βάσανος καὶ πόσον βαθεῖα ἦν ἡ εὐτυχία των.

Περιτυσομένη τότε καὶ ἐκείνη καὶ θλίβουσα καταφέρει αὐτοὺς μινυρόντα τὰ δάκρυά τῆς εἰς τὰ δάκρυα αὐτῶν.

Ἔ! τέκνα μου!

Καὶ σιγῇ ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἐπηκολούθησε.

— Συγγνώμην, μητέρα, εἶπεν ἡ Βιργινία· ἂν ἐγνώριζες, πόσον εἴμεθα δυστυχεῖς, καὶ ποῖαν ἐν ἡμῖν παραφορὰν καὶ ἀγανάκτησιν διεγείρει ἡ πρὸς ἡμᾶς συμπεριφορὰ τῆς κοινωνίας! Δὲν ἠθέλωμεν νὰ πιστεύσωμεν εἰς τὰ κατὰ τοῦ πατρὸς μας ἐκτοξευόμενα. „Ἄδύνατον εἶνε“, ἐλέγομεν ὁμιλοῦντες περὶ τούτων μετὰ τοῦ Ἐδγάρδου· καὶ ὠμολοῦμεν, ἔνοοις, οὐχὶ συγχὰ περὶ αὐτῶν· καὶ πάλιν διὰ πλῆγῶν φράσεων, χωρὶς σαφῶς νὰ ἐξηγώμεθα. Ἦτο δὲ ἀπ' ἑτέρου ἀμειλικτος καὶ λυσσώδης ὁ καθ' ἡμῶν διωγμὸς ἐν πάσῃ περιστάσει, εἰς πᾶν ὅ,τι ἐπράττομεν καὶ εἰς ὅ,τι δὲν ἐπράττομεν· ὅταν, προκακίμενοι περὶ ἐράνου τινὸς ἢ συνδρομῆς ὑπὲρ πτωχῶν ἢ ἄλλου φιλάνθρωπικοῦ τινος ἔργου, ἐδίδομεν πολλὰ ἐδέχοντο τὴν προσφορὰν ἡμῶν μετὰ τρόπου σημαίνοντος ὅτι εὐκόλον πολὺ δι' ἡμᾶς ἦτο τοῦτο, ἂν τούναντιον ἐδίδομεν ὀλίγα τὸ ὕψος αὐτῶν ἐφαίνετο δεκνόνον εἰς ἡμᾶς ὅτι ἡ θέσις ἡμῶν ἐπέτρεπε νὰ πράξωμεν τὴν πλεῖστον. Κατ' ἐπιφάνειαν ἦσαν μὴδὲν βεβαίως ταῦτα, ἀλλ' ἂν ἐγνώριζες πόσον ἦσαν σκληρὰ.

— Καὶ ὑπομονή, ἂν ἦτο τοῦτο μόνον, εἶπεν ὁ Ἐδγάρδος. Ἡ μήτηρ διέκοψεν αὐτοὺς.

— Διὰ ν' ἀφοπλίσω τὴν δυσμένειαν ταύτην τῆς κοινωνίας, δὲν ἤθελον νὰ κατοικήσωμεν εἰς τὸ μέγαρον· ἀναγνωρίζω ὅμως, ὅτι δὲν θὰ κατῴρθονον τοῦτο πλεῖστον ἢ ὅσον σῆς τὸ κατωρθώσατε.

— Θὰ ἔλεγον, ὅτι ἠσυχονόμεθα διὰ τὸν πλοῦτόν μας.

— Καὶ θὰ ἐμέμφοντο ἡμῶν, ὅτι ἀπρηνήθημεν τὸν πατέρα.

— Οὕτε ἐκείνους θ' ἀπαρνηθῆτε, οὔτε τὴν ὅποιαν εἰς ἡμᾶς κατέλειπε περιουσίαν, ἥτις τῶν φθονερῶν καὶ τῶν μικρονόων διεγείρει τὰς μομφάς, διότι εἶνε λίαν σεβαστὴ καὶ διότι ἐντὸς βραχυτάτου χρόνου ἀπεκτιθήν.

Τὴν σιγῆν ἐκείνην ἡ αἰθουσα, ἐν ἣ ὁ διάλογος οὗτος ἐγίνετο, ἀνεώχθη καὶ γυνὴ γραῖα εἰσῆλθε βραδῶς καὶ σοβαρῶς· ἔφερε πένθιμον ἐνδυμασίαν, πολλὸ δὲ μείζον ἐπεδεικνύετο πένθος εἰς τὴν στάσιν, τὸ βάδισμα, τὴν μορφήν καὶ τὰ βλέμματα αὐτῆς.

— Ἄ! μάμμη, ἀνέκραξε προῖπαντῶν αὐτὴν ὁ Ἐδγάρδος πόσον εἴμεθα εὐτυχεῖς!

Ἦτο τῶντιν ἡ κυρία Δελαρικοτιέρ. Ἦρχετο νὰ ἴδῃ τὴν θυγατέρα καὶ τοὺς ἐγκόνους αὐτῆς, διδουσα, ὡς καὶ καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Γριπὰ, ἀνάλογον τῇ περιστάσει ἐκφρασαν εἰς τὴν φροσιγνωμίαν αὐτῆς, ἥτις, ὅπως καὶ ἅπανα ἡ περιβολὴ αὐτῆς, ἢ ἐξ ἰνδικίου κασεμρίου ἐσθῆς καὶ ὁ ἐξ ἀγγλικῶ κρεπίου μετὰ μεγάλου πέπλου πῖλος αὐτῆς, μετείχον τοῦ „πένθους τοῦ γαμβροῦ“, διὰ τὸν ὅποιον ἐσεμνύνετο· μήπως δὲν ἀπῆτει ἡ εὐσχημοσύνη νὰ συμμερισθῆ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς καὶ τῶν ἐγκόνων τὴν θέσιν;

Βλέπουσα ὅμως τοῦ Ἐδγάρδου τὴν χαρὰν ἐνόμισεν ὑπερβολικὴν νὰ ἐξακολουθῆ ἐπιβάλλουσα εἰς αὐτὴν τὴν βεβιασμένην ἐκείνην ἐκφρασαν, ἥτις τὴν ἐστενοχώρει· μετεβλήθη αἴφνης τὸ πρόσωπον αὐτῆς καὶ ἡ φαιδρότης ἀντικατέστησε τὴν προσπεποιημένην θλίψιν.

— Τί συμβαίνει λοιπὸν; εἶπεν.

Ἐνῶ δὲ ἦν ἔτοιμος ν' ἀπαντήσῃ ὁ Ἐδγάρδος, ἔσπευσε πρὸ αὐτοῦ ἡ Βιργινία καὶ ἀνεκράτησεν αὐτὸν ἐν φόβῳ, μὴ ἐν τῇ ὁρμῇ τῆς χαρᾶς εἴπῃ πλεῖον ἢ ὅσα ὁ πρὸς τὴν μνήμην τοῦ πατρὸς σεβασμὸς ἐπέτρεπε.

— Θὰ κατοικήσωμεν εἰς τὸ μέγαρόν μας, εἶπε, καὶ τοῦτο μᾶς καθίστα τόσον εὐτυχεῖς.

Ἡ κυρία Δελαρικοτιέρ ἡ πρὸ μικροῦ τόσῳ θρηνηῶδες περιβεβλημένη προσώπειον ἐξερράγη εἰς παρατεταμένον γέλωτα, εἶτα δὲ στραφεῖσα αἴφνης πρὸς τὸν Ἐδγάρδον καὶ τὴν Βιργινίαν, αἵτινες ἔκπληκτοι αὐτὴν παρετήρουν.

— Ἀσπασθεῖτε τὴν μάμμην σας καὶ εὐχαριστήσατέ τὴν, διότι νομίζω, ὅτι δικαιῶμαι νὰ εἶπω, χωρὶς νὰ καυχῆθῶ, ὅτι εἰς αὐτὴν χρεωσθεῖτε ὅ,τι σὰς κάμνει τόσον εὐτυχεῖς.

Εἶτα πρὸς τὴν θυγατέρα αὐτῆς ἀποτεινομένη καὶ μηδὲ ὅπως εἰς τὴν ἐκπληξίν τῶν ἐγκόνων προσέχουσα.

— Σὺ δὲ Ἰουλίᾳ, εἶσαι συγχαρητηρίων ἀξία, διότι ἤκουσες τὰς συμβουλὰς τῆς μητρὸς σου. Θεέ μου, οὐδέποτε ἀμφέβαλλον περὶ τούτου, καὶ, νὰ σὰς εἶπω τὴν ἀλήθειαν ἐγνώριζον, ὅτι μίαν ἡμέραν θ' ἀνεγνώριζες τὴν ὁρθότητα τῆς συμβουλῆς μου· ὡπωσὸς ὅποτε ὅσῳ ταχύτερον, τόσῳ καλλίτερον.

Καὶ ἐπειδὴ οἱ ἐγκόνους αὐτῆς διέμενον ἔτι ἐκστατικοὶ πρὸ τῆς παραδόξου ταύτης ἰλαρότητος, ἠπατήθη περὶ τῆς αἰτίας τῆς ἐκπλήξεως αὐτῶν.

— Μὴ τύχη ἐν τούτοις νὰ πιστεύσῃτε, εἶπεν, ὅτι ἐπραξα τοῦτο χάριν ἐμοῦ· εὐχάριστον βέβαια θὰ ἦνε νὰ κατοικήσω εἰς τὸ μέγαρον· ἀλλ' εἰς τὴν ἡλικίαν μου δὲν ἔχει τις πλεον ἀνάγκας. Τί ἀπαιτεῖται δι' ἐμέ; ἐν ἰδιαιτέρον χωρίσματος, δύο ὑπηρεταί, ἢ ἅμαξά μου, ἐν ἀπλοῦν ὄχημα. Ὡστε δὲν ἐβίασα τὴν μητέρα σας νὰ ἐγκατασταθῆτε εἰς τὸ μέγαρον, διὰ νὰ προμηθεύσω εἰς ἑμαυτὴν τὰς μετρίας ταύτας ἀνάσεις. Ἄλλως τε, δὲν ἤμην ἐξοικειωμένη εἰς τὴν ἰδέαν, ὅτι θὰ ἀπολαύσω ποτε αὐτῶν. Ἐνόσῳ ἤθελες ζῆ ὁ γαμβρός μου

δὲν θὰ κατόκουν μετ' αὐτοῦ, διότι δὲν εἶμαι ἐκ τῶν πενθερῶν ἐκείνων, αἱ ὅποια ἐπιβάλλονται· ἀλλὰ μαζὺ σας, τὸ πρᾶγμα διαφέρει καὶ μοὶ προξενεὶ χαρὰν ἢ ἰδέαν τοῦ ὅτι θὰ ζήσω ἐν τῷ κύκλῳ τῆς οἰκογενείας. Πότε μετακομιζόμεθα;

Ἡ κυρία Γριπὰ δὲν εἶχε παντελῶς λάβει ὅπ' ὕψει κατὰ τοὺς συνδυασμοὺς αὐτῆς, ὅτι θὰ ἔχῃ παρ' ἑαυτῇ τὴν μητέρα αὐτῆς· ὅταν καθ' ἑαυτὴν διελογίζετο ἂν ἐμελλεν ἢ μὴ νὰ ἐγκατασταθῆ εἰς τὸ μέγαρον τοῦ συζύγου αὐτῆς, οὐδέποτε εἶχεν ἀποδεχθῆ τὴν ἰδέαν τῆς οἰκογενειακῆς συμβίωσης, ὡς ἔλεγον ἡ κυρία Δελαρικοτιέρ. Εἶχε γνωρίσει κατὰ τὴν ἀθλίαν παιδικὴν αὐτῆς ἡλικίαν τὸν οἰκογενειακὸν ἐκείνων βίον, καίτοι δὲ ὅπως διάφορος ἦτο νῦν ἡ κατάστασις αὐτῆς, δὲν ἐπεθύμει ἐν τούτοις νὰ ἐπαναρχίσῃ αὐτόν. Ἄλλὰ πῶς ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν μητέρα τῆς, ὅτι δὲν ἤθελεν αὐτὴν εἰς τῷ οἴκῳ τῆς, ὅταν ἐκείνη τοιουτοτρόπως ἐπεβάλλετο; ὑπὸ ποῖαν πρόφασιν θὰ ἤρνετο νὰ δεχθῆ αὐτὴν ἐν κατοικίᾳ δις ἢ τρις εὐωτέρα τῆς ἀπαυτομένης δι' ἑαυτὴν καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ ἐν ἣ ὑπῆρχον οἰκήματα, τὰ ὅποια θὰ ἔμενον βεβαίως κενά; Πῶς ν' ἀποκλείσῃ αὐτὴν ἀπὸ τῆς πολυτελείας αὐτῶν; Καί, πλὴν τούτων, ἡ μήτηρ αὐτῆς ἦτο ἡδὴ ἐξηγνητοῦτος· δὲν θὰ ἦτο ἀσύγγνωστος σκληρότης νὰ μὴ συγκινήθῃ ὑπὸ τοῦ γήρατος αὐτῆς; ἠδύνατο σήμερον ἢ αὔριον ν' ἀποθάνῃ, ν' ἀποθάνῃ ἔρρημος, μακρὰν τῶν οἰκείων. Θὰ μετρημεῖτο δὲ τότε καὶ θὰ ἐθλίβετο, διότι ἐλύπησεν αὐτήν. Ἡ κυρία Γριπὰ δὲν ἐδίστασε πλεῖστον καὶ ἐπειδὴ ἡ μήτηρ αὐτῆς τὴν ἐθεώρει:

— Ἐντὸς μηνός, εἶπε, θὰ εἰμπορέσωμεν, πιστεύω, νὰ ἐγκατασταθῶμεν.

(Ἐπειτα συνέχεια.)

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΙ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΤΕΜΑΧΙΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ.

Ἡ Διεύθυνσις τῆς Προόδου ἐν τῷ προγράμματι αὐτῆς ἀναγεγραμμένην ἔχουσα τὴν ἀρχὴν τοῦ ἐπιδιώκειν πάντας ἐκείνους τοὺς παράγοντας, ὅσοι εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ αἰσθητικῆτος τοῦ καλοῦ καὶ τὴν ἐν γένει ἐθνικὴν ἀνάπτυξιν συμβάλλονται, καθήκον αὐτῆς ἠγγίσαστο, ὅτι ἀφορᾷ τὰ μουσικὰ παραρτήματα, νὰ δημοσιεύῃ κατὰ προτίμησιν μουσοργήματα ἑλλήνων συνθετῶν.

Τὰ ἐπὶ τούτῳ παρὰ πολλῶν συνδρομητῶν ἡμῶν διεμηνηθέντα συγχαρητήρια πείθουσιν ἡμᾶς ὅτι τοῦ πόθου ἡμῶν τούτου, τῆς ἐμφυχώσεως δηλονότι τῶν δοκιμῶν τῆς ἑλληνικῆς μουσοργίας, συμμερίζεται πάσα ἑλληνικὴ καρδία.

Ξερίζοντες ἐν τῷ παρόντι τεύχει συνέχισαν τῶν προηγουμένων ὑπὸ τὸν τίτλον Σκιαρογραφίαι δημοσιευθέντων μουσοργημάτων τοῦ συνεργάτου ἡμῶν κ. Πέτρου Κ. Ζαχαριάδου, υἱοῦ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει γνωστοῦ πᾶν καθηγητοῦ τῆς Μεγάλῆς τοῦ Γένους Σχολῆς κ. Κωνσταντίνου Ζαχαριάδου, ἅσμενοι δραττόμεθα τῆς εὐκαιρίας, ἵνα ἀναγγεῖλωμεν τοῖς φίλοις τῆς Προόδου, ὅτι ὁ νεαρὸς οὗτος μουσικός, οὗ τὰ ἔργα ἐτιμήθησαν δι' ἀργυροῦ μεταλλίου ἐν τῇ τελευταίᾳ Ὀλυμπιακῇ ἐκδήσει, δοὺς πρό τινος τὰς νενομισμένας ἐξετάσεις ἐν τῷ πεφημαμένῳ τῆς Βιέννης Κονσερβατορίῳ, ἔτιχε τοῦ ἐπιζήλου βαθμοῦ Ἄριστα, ἐπ' ᾧ καὶ δημοσίᾳ συγχαίρομεν αὐτῷ ἐπευχόμενοι ἵνα ὁ μετ' οὐ πολλὸν εἰς τὴν μουσοσσεφῇ Ἐπιτάλοφον ἀπερχόμενος ἀφρονεστέρης οὗτος μουσικός συνθέτης δρέψῃται καρποῦς ἀξίους τῶν κόπων αὐτοῦ καὶ ἐπιδείξῃ μαθητὰς ἐραμιλλίους αὐτῷ.

Ο ΣΑΧΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΣΙΑΣ.

(Μετά εικόνας.)

Ἡ πρωτεύουσα τοῦ γερμανικοῦ κράτους ἐπιτελεῖ κατὰ τὸ θέρος τοῦτο σειρὰν πανηγυρικῶν ἐορτῶν πρὸς τιμὴν τῶν ξένων ἡγεμόνων, οἵτινες ὡς ξένοι τοῦ γερμανικοῦ αὐτοκρατορικοῦ οἴκου ἐπισκέπτονται τὸ Βερολίνον. Μόλις παρήλθον αἱ πομπώδεις ἡμέραι τῆς ὑποδοχῆς τοῦ Ἰταλοῦ βασιλέως Οὐμβέρτου καὶ ἀμέσως νέος ἡγεμὼν ἐκ λίαν ἀπομεμακρυσμένης χώρας προσερχόμενος εἰσῆρχετο εἰς τὴν γερμανικὴν πρωτεύουσαν. Ὁ ἡγεμὼν οὗτος ἦν ὁ βασιλεὺς τοῦ βασιλείου τοῦ Ἰράν, ὁ Σάχης τῆς Περσίας, ἐπισκεψάμενος πρῶτον τὴν πρωτεύουσαν τῶν Τσάρων, ἐκ Γερμανίας δὲ μεταβαίνων ἀκολούθως εἰς Γαλλίαν, Ἀγγλίαν καὶ τὴν λοιπὴν Εὐρώπην.

Ὁ Σάχης κατονοήσας τὰ ἐκ τῶν ταξιδίων ὠφελήματα ἀναλαμβάνει κατ' ἔτος τοιαῦτα, ὅπως περιηγόμενος γινώσκῃ ἀνθρώπων ἄστυα καὶ νόον. Ποιεῖται ἐνδιαφερούσας ὡσαύτως ἐκδρομὰς εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ κράτους αὐτοῦ, νῦν δὲ τὸ τρίτον ἐπιχειρεῖ μέγα ἀνά τὴν Εὐρώπην ταξιδίων χάριν ἐπιστημονικῶν μελετῶν. Πρὸ δεκαεξαστίας τὸ πρῶτον ἐπισκεψάμενος τὸ Βερολίνον διέτριψεν αὐτόθι ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον, ὅτε δὲ μετὰ πενταετίαν ἐπεσκέψατο τὸ δεύτερον αὐτό, συνέβη ὥρας τινὰς μετὰ τὴν ἀφίξιν αὐτοῦ ἢ κατὰ τοῦ γηραιοῦ αὐτοκράτορος ἐπάρματος ἐπιβουλή, ἥτις κατ' ἄσπασιν μὲν τὴν Γερμανίαν βδελυγμίαν καὶ ἀποστροφὴν, ἐν Βερολίνῳ δὲ θλίψιν καὶ ἀγανάκτησιν προὐκάλει, τοῦθ' ὕπερ ἠνάγκασε τὸν πέρσιν ἡγεμόνα ν' ἀπέλθῃ τῆς πόλεως τῇ ἐπομένῃ.

Ἐκτοτε σπουδαία ἐπῆλθεν ἀνάπτυξις καὶ ἀπαράμιλλος πρόοδος ἐν τῇ γερμανικῇ πρωτεύουσῃ, ὥστε ὁ Σάχης κατὰ τὴν τρίτην αὐτὴν ἐπίσκεψιν αὐτοῦ ἔσχε, πρὸς θαυμασμόν αὐτοῦ, πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν πόλιν ὠραιότεραν, πολυανθρωποτέραν καὶ φιλοκαλωτέραν. Ἀλλὰ καὶ ὁ πέρσης μονάρχης κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἱκανὰς ἐποιήσατο προσόδους ἐν τῇ ἐκμαθήσει τῶν εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν, γνωρίσας καὶ ἐξοικειωσάμενος ἐπὶ μᾶλλον πρὸς τὰ ἥδη καὶ ἔθνη τοῖς χώρας τῶν Γερμανῶν νῦν, ἢ κατὰ τὸ 1873, ἐκμαθὼν τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν, προσοικειωθείς ταῖς εὐρωπαϊκαῖς ἰδέαις καὶ θεωρίαις, καὶ ἐν γένει ἀρμοσιώσας ἑαυτὸν πρὸς εὐρωπαϊὸν ἀφελέστερος καὶ φρονικώτερος, οὕτως εἶπεν, γενόμενος· τοῦτο δὲ δεικνύται καὶ ἐν τῇ ἐξωτερικῇ περιβολῇ αὐτοῦ. Ἐνῶ πρότερον ἔφερε τὴν ἐπίσημον αὐτοῦ στολήν,

νῦν ποιεῖ τοῦτο μόνον ἐκτάκτως περιστάσει, καὶ καθ' ὁδὸν φαίνεται ἀπλοῦστατος φέρων ἀπλοῦστατον μέλανα ἐπενδύτην καὶ τὸ σύνθημα μέλαν κάλυμμα τῶν κεφαλῶν ἄνευ κόσμου τινός· κατὰ τὰ λοιπὰ δὲ ὁ Σάχης κατὰ τὸ διάστημα τῶν δεκαεξέ τούτων ἐτῶν ὀλίγιστα μετεβλήθη. Ἐν ταῖς συναναστροφαῖς δεικνύται εὐχαρις, εὐπροσήγορος καὶ πλήρης εὐτραπείας καὶ ἀστείότητος.

Ὁ Νάσρ-εδ-διν, υἱὸς τοῦ Σάχου Μουχαμέδ καὶ τῆς ἡγεμονίδος Μεχδέ-Ἀλή, ἐγεννήθη τῷ 1830, ἄγει ἄρα τὸ 59 τῆς ἡλικίας ἔτος.

Κατενόησεν εἴπερ τις καὶ ἄλλος τῶν ἀσιατικῶν μοναρχῶν, τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ συνδέσῃ τὸ κράτος αὐτοῦ μετὰ τῶν πεπολιτισμένων τῆς Εὐρώπης χωρῶν διὰ δεσμῶν φιλίας, οἵτινες κατέστησαν τὴν Περσίαν σπουδαῖον παράγοντα ἐν τῇ εὐρωπαϊκῇ πολιτικῇ. Οὐ μόνον ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Ρωσία, ἀλλὰ καὶ ἡ Γερμανία καὶ Ἀυστρία ἔδρυσαν ἐν Τεχεράνῃ πρεσβείας, αἵτινες βεβαίως δὲν ὑφίστανται χάριν καὶ μόνον ἐμπορικῶν σχέσεων.

Ὁ Σάχης ἐνεαέτης γενόμενος ἀπεμακρόνην ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, μισούντος τὰ ἄρρενα τέκνα, εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἀζερβαϊτζάν ἐνθα ηῤῆθη ἐν μεγάλῃ ὀλιγωρίᾳ ὑπὸ βαρβάρους καὶ ἀξέστους αὐλικούς. Ἀλλ' ἀκριβῶς ἡ ὀλιγωρία αὐτῆ ἀνατροφή ἐδημιούργησεν ἐν αὐτῷ ἰσχυρὰν θέλησιν, δι' ἧς κατώρθωσε νὰ ἀναπληρώσῃ τὰς ἐλλείψεις τῆς ἀνεμιμένης ἀνατροφῆς καὶ ὑφώθη ἄνω τῆς μορφώσεως τῶν ὑψηλῶν αὐτοῦ. Ἐν προκεχωρηκυῖα ἡδὴ ὧν ἡλικία ἐπεδόθη μετὰ πολλοῦ τοῦ ζήλου εἰς τὴν σπουδὴν τῆς γαλλικῆς γλώσσης, ὅπως οὕτω κατορθοῖ νὰ διδάσκηται καὶ πλουτίσῃ τὴν διάνοιαν αὐτοῦ ἐξ εὐρωπαϊκῶν συγγραμμάτων, περιοδικῶν καὶ ἐφημερίδων, καὶ μετ' οὐ πολλὸ ἐπεδείξατο τοῖς καρπούς τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ μόχθων συντάξας καὶ ἐκδοῦς χάριν τῆς περσίδος νεολογίας περσικο-γαλλικὸν λεξικόν.

Οὕτω λοιπὸν ὁ Σάχης χάρις ταῖς ἰδίαις αὐτοῦ μελέταις ἀρκοῦσαν κέκτηται μόρφωσιν. Ἐν ταῖς „Ὀδοιπορικαῖς Ἀναμνήσεσιν“ αὐτοῦ, αἵτινες συγγράμματα — ἐν πέντε τόμοις — ἐξεδόθησαν μετ' εἰκόνων ἐν Περσίᾳ, Ἰνδίας καὶ Τουρκίᾳ προδίδει πολλὴν πείραν τοῦ κόσμου, διότι περὶ παντός, ὑπερ εἶδεν, ποιεῖται σαφῆ καὶ ἀγαθὴ κρίσιν.

ΤΑ ΠΑΙΔΑΚΙΑ Κ' Η ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ.

(Μετά εικόνας.)

Μιά αὐγούλα, ποῦχαν σχόλη,
μέσα 'ς ἓνα περιβόλι
τρία ὠμορφα παιδάκια
ἢ Ἐλένη, ἢ Μαρίκα
καὶ ἢ πλιὸ μικρὴ Μπιμπίκα
μὲ τραγούδια, μὲ χαραῖς
ἐμαζεύσαν λουλουδάκια
καὶ μυρσίνες δροσεραῖς.

Ἐκεῖ βλέπουν κ' ἀρχινοῦνε
μὲ φωναῖς νὰ κυνηγοῦνε
μιὰ μικρὴ πεταλουδίτσα·
καὶ τὴν πιάνει τὴν καὶ μὲν
ἢ Μπιμπίκα καὶ τῆς δίνει
'ς τὴ στιγμὴ προσεκτικὰ
μὲ μιὰ κόκκινη κλωστήτσα
τὰ φτερά τῆς τὰ λευκά.

Καὶ 'ς τὸ χέρι τῆς τὴν βάζει,
τὴν λαλεῖ καὶ τὴν θαυμάζει
καὶ τὰ δύο τῆς ἀδελφάκια
ἀπ' ἐπάνου τῆς σκυμμένα
χαροπὰ κ' ἀγκαλιασμένα
ἐθωροῦσαν ζωηρὰ
σὰν ἀθῶα ἀγγελάκια
τὰ ὠραῖά τῆς φτερά.

Τί ὠραῖο! τί ἀθῶο!
τί χαριτωμένο ζωο
ἔπου εἶναι τὸ καὶ μὲνο!
ναί, ἀκόμα καὶ σ' ἐκεῖνο
τοῦ Θεοῦ μας διακρίνω
τὴν σοφία τὴν πολλή,
ποῦ τὸ ἔχει στολισμένο
μὲ λαμπρότατη στολή.

I. Π. I.

ΤΑ ΠΑΙΔΑΚΙΑ Κ' Η ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ.
Εἰκὼν ὑπὸ Franz Dvorak.

Ο „ΚΩΔΩΝ“ ΤΟΥ ΣΧΙΛΛΕΡΟΥ.

(Συνέχεια και τέλος· τῆς προηγ. φύλλον.)

E.

Σχιλλερὸς ἀποχαριτεῖται ὡς τὸν πενθόντα οἶκον καὶ τὸν ταλαίφρονα ἰδιώτην καὶ, λύρας δρατόμενος Τυρταίου ἢ θεμιστοπόλου αὐστηρὰν τρυάνην, κρίνει τὸ ἔργον τοῦ ἀνθρώπου ὡς πολίτου. Ἐγκαταλείπει τὸν στενὸν τοῦ οἴκου χώρον καὶ εἰς οἶκον πολλῶν τούτου εὐρύτερον ἀνάγεται, εἰς τὴν τῆς φιλότατης πατρίδος κανίστραν, ὅπου διακυβεύεται, οὐχὶ ἡ τύχη σμικροῦ ὀμίλου, ἀλλ' ὅλοκληρου ἔθνους. Ὁ μὲν διὰ τοῦ θαυλοῦς χρημάτων, ὁ δὲ διὰ τῆς ἐξέχου φρονήσεως ἢ διὰ τοῦ στέργου, τῶν βραχιόνων καὶ τοῦ ἑαυτοῦ αἵματος ὀφείλει, ἐν ὧραις κινδύνου, ὑπερασπίσαι τοῦ τόπου ἔνθα ἐγεννήθη καὶ εὐτυχεῖ, ὡς χορηγεῖ αὐτῷ τ' ἀγαθὰ καὶ τὴν εὐζωίαν· ἀμύνεσθαι ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ᾧ ματαιῶς ἀνήκει. Ἄγρυπνος τῶν νόμων φρουρὸς, ὀφείλει κολάζειν τὸν τοῦ πατρώου θεσμοῦ καταπατόντα τύραννον, ἀναστῆλκειν τὰς τὴν ἐλευθερίαν καὶ εὐμάρειαν τοῦ λαοῦ ἀπειλούσας καὶ δολοφονούσας ἐκείστας χεῖρας, ἀποκορύνει τὰς ἀνόμους σφετεριζόμενας ἢ θηρωμένους τὴν πατρίδα αὐτοῦ γῆν ἐπιδρομάς τῶν ξένων καὶ, ἐπὶ τέλους, θραύειν τὰς τὸν τράχηλον καὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ θλιβούσας ἀργαλέας ἀλύσεις.

Ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ κωνοειδοῦς τοῦ ναοῦ πύργου κατασκοπεύει ὁ φρουρὸς τὴν κοιλίδα καὶ τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοπέδου τὰ κινήματα βλοσυρῶς ἐπιθεωρεῖ. Κρούει τὸν πολεμιστήριον κώδωνα καὶ τῆς ἀγκάλῃς τῆς συζύγου τὸν πολίτην ἀποσπῶν, πέμπει αὐτὸν κατὰ τοῦ φοβεροῦ ἐχθροῦ.

Κρούεται ὁ κώδων ἐν χαρᾷ ἀγγέλλων καὶ χαριτεῖζων τὴν νίκην καὶ νέφη θυμιάματος καὶ ἐπινίκιοι ὦδοι καὶ εὐχαριστήρια ἄσματα ἀναπέμπονται πρὸς τὸν Κύριον τῶν δυνάμεων καὶ λυτρωτῆν τῶν ἀδικουμένων Θεόν.

Ἄλλ' ἔρχεται ἡ φοβερὰ ἡμέρα καθ' ἣν ὁ Κώδων, χαρκακῶν ὡς ὁ Σατανᾶς, στροφοδινεῖ τὴν φαρμακερὰν γλώσσαν αὐτοῦ, ἐρεθίζει τοὺς τέως πρῶτος καὶ ἀδελφοὺς πολίτας καὶ προσκαλεῖ τὰς φατρίας ἐκ αἰμοχαρῆ πάλην καὶ ἀδελφοκτονίαν

Κρούεται ὁ κώδων! ἐμφύλιος πόλεμος ἀνακυβᾷ τὸν πολίτην καὶ τὸ αἷμα τῶν πολιτῶν διαχέεται ἀδίκως ἐν ταῖς βύμαις αὐτοῦ, ὅπου ἡ τοῦ θεοῦ εὐλογία θαυλώδως τοὺς οἴκους ἐπλούτιζε καὶ τὴν εὐημερίαν ἕως χθὲς ἐδώρειτο. Ὁ Κώδων μεταμορφοῦται εἰς πύρρον.

Ἄλλ' ἄγία τάξις, — λέγει ὁ Σχιλλερὸς, — εὐλογημένη θύγατερ τοῦ οὐρανοῦ! Σὺ ἡ τὰς ἀγαστάς καὶ ἐλευθερίους ἐνώσεις συγκροτοῦσα. Σὺ ἡ τοὺς θεμελίους τῶν πόλεων καταβαλλομένη καὶ τῶν ἀλτῶν τὸν ἀδάμαστον ἄγριον ἐξημεροῦσα. Σὺ ἡ εἰς τὰ ἐνδιατήματα τῶν ἀνθρώπων εἰσδύουσα καὶ θαυλώδως δωρομένη αὐτοῖς τὰ ἀγνὰ ἔργα καὶ τὸν πάντων τιμαλφέστατον δεσμόν, τὸ πρὸς τὴν πατρίδα φίλτρον

Ἄλλ' ἄγία τάξις, — λέγει ὁ Σχιλλερὸς, — εὐλογημένη θύγατερ τοῦ οὐρανοῦ! Σὺ ἡ τὰς ἀγαστάς καὶ ἐλευθερίους ἐνώσεις συγκροτοῦσα. Σὺ ἡ τοὺς θεμελίους τῶν πόλεων καταβαλλομένη καὶ τῶν ἀλτῶν τὸν ἀδάμαστον ἄγριον ἐξημεροῦσα. Σὺ ἡ εἰς τὰ ἐνδιατήματα τῶν ἀνθρώπων εἰσδύουσα καὶ θαυλώδως δωρομένη αὐτοῖς τὰ ἀγνὰ ἔργα καὶ τὸν πάντων τιμαλφέστατον δεσμόν, τὸ πρὸς τὴν πατρίδα φίλτρον

Ehrt den König seine Würde,
Ehret uns der Hände Fleiss.

Ἄλλ' ἀγαπητὴ εἰρήνη, ὦ σύμπνοια γλυκυτάτη! Μείνατε, μείνατε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ! Ἐἶθε μὴ ἴδοιμι τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καθ' ἣν ἄγρια ὄρδα διελάσονται τὰς κοιλιάς ταύτας, καθ' ἣν τὸν οὐρανόν, ὃν χαριέντως χρωτίζει ἡ ἰλαρὰ καὶ γελώσσα τοῦ λυκόφωτος πορ-

φύρα, ἐρυθρανεῖ ἢ φοβερὰ λάμψις τῆς πυρκαϊᾶς τῶν πόλεων καὶ τῶν χωρίων.

Ἄλλ' ἀγαπητὴ εἰρήνη, ὦ σύμπνοια γλυκυτάτη! Μείνατε, μείνατε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ! Ἐἶθε μὴ ἴδοιμι τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καθ' ἣν ἄγρια ὄρδα διελάσονται τὰς κοιλιάς ταύτας, καθ' ἣν τὸν οὐρανόν, ὃν χαριέντως χρωτίζει ἡ ἰλαρὰ καὶ γελώσσα τοῦ λυκόφωτος πορ-

Wenn sich die Völker selbst befrei'n,
Da kann die Wohlfahrt nicht gedeih'n.

Ἄλλ' ἀγαπητὴ εἰρήνη, ὦ σύμπνοια γλυκυτάτη! Μείνατε, μείνατε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ! Ἐἶθε μὴ ἴδοιμι τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καθ' ἣν ἄγρια ὄρδα διελάσονται τὰς κοιλιάς ταύτας, καθ' ἣν τὸν οὐρανόν, ὃν χαριέντως χρωτίζει ἡ ἰλαρὰ καὶ γελώσσα τοῦ λυκόφωτος πορ-

Gefährlich ist's den Leu zu wecken,
Verderblich ist des Tigers Zahn;
Jedoch der schrecklichste der Schrecken,
Das ist der Mensch in seinem Wahn.

Ἄλλ' ἀγαπητὴ εἰρήνη, ὦ σύμπνοια γλυκυτάτη! Μείνατε, μείνατε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ! Ἐἶθε μὴ ἴδοιμι τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καθ' ἣν ἄγρια ὄρδα διελάσονται τὰς κοιλιάς ταύτας, καθ' ἣν τὸν οὐρανόν, ὃν χαριέντως χρωτίζει ἡ ἰλαρὰ καὶ γελώσσα τοῦ λυκόφωτος πορ-

ΣΤ.

Ἄλλ' ἀγαπητὴ εἰρήνη, ὦ σύμπνοια γλυκυτάτη! Μείνατε, μείνατε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ! Ἐἶθε μὴ ἴδοιμι τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καθ' ἣν ἄγρια ὄρδα διελάσονται τὰς κοιλιάς ταύτας, καθ' ἣν τὸν οὐρανόν, ὃν χαριέντως χρωτίζει ἡ ἰλαρὰ καὶ γελώσσα τοῦ λυκόφωτος πορ-

Ἄλλ' ἀγαπητὴ εἰρήνη, ὦ σύμπνοια γλυκυτάτη! Μείνατε, μείνατε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ! Ἐἶθε μὴ ἴδοιμι τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καθ' ἣν ἄγρια ὄρδα διελάσονται τὰς κοιλιάς ταύτας, καθ' ἣν τὸν οὐρανόν, ὃν χαριέντως χρωτίζει ἡ ἰλαρὰ καὶ γελώσσα τοῦ λυκόφωτος πορ-

Concordia soll ihr Name sein.

Ἄλλ' ἀγαπητὴ εἰρήνη, ὦ σύμπνοια γλυκυτάτη! Μείνατε, μείνατε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ! Ἐἶθε μὴ ἴδοιμι τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καθ' ἣν ἄγρια ὄρδα διελάσονται τὰς κοιλιάς ταύτας, καθ' ἣν τὸν οὐρανόν, ὃν χαριέντως χρωτίζει ἡ ἰλαρὰ καὶ γελώσσα τοῦ λυκόφωτος πορ-

Dass alles Irdische verhallt.

Ἄλλ' ἀγαπητὴ εἰρήνη, ὦ σύμπνοια γλυκυτάτη! Μείνατε, μείνατε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ! Ἐἶθε μὴ ἴδοιμι τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καθ' ἣν ἄγρια ὄρδα διελάσονται τὰς κοιλιάς ταύτας, καθ' ἣν τὸν οὐρανόν, ὃν χαριέντως χρωτίζει ἡ ἰλαρὰ καὶ γελώσσα τοῦ λυκόφωτος πορ-

ΓΝΩΜΑΙ ΜΟΝΟΣΤΙΧΟΙ ΑΡΧΑΙΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ.

Ἄλλ' ἀγαπητὴ εἰρήνη, ὦ σύμπνοια γλυκυτάτη! Μείνατε, μείνατε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ! Ἐἶθε μὴ ἴδοιμι τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καθ' ἣν ἄγρια ὄρδα διελάσονται τὰς κοιλιάς ταύτας, καθ' ἣν τὸν οὐρανόν, ὃν χαριέντως χρωτίζει ἡ ἰλαρὰ καὶ γελώσσα τοῦ λυκόφωτος πορ-

Du nur merkst nicht den Gott, der dir im Busen gebet,
Nicht des Siegels Gewalt, dass alle Geister dir beugt,
Einfach gehst du und still durch die eroberte Welt.

(Der Genius.)

Ἄλλ' ἀγαπητὴ εἰρήνη, ὦ σύμπνοια γλυκυτάτη! Μείνατε, μείνατε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ! Ἐἶθε μὴ ἴδοιμι τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καθ' ἣν ἄγρια ὄρδα διελάσονται τὰς κοιλιάς ταύτας, καθ' ἣν τὸν οὐρανόν, ὃν χαριέντως χρωτίζει ἡ ἰλαρὰ καὶ γελώσσα τοῦ λυκόφωτος πορ-

Ἄλλ' ἀγαπητὴ εἰρήνη, ὦ σύμπνοια γλυκυτάτη! Μείνατε, μείνατε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ! Ἐἶθε μὴ ἴδοιμι τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καθ' ἣν ἄγρια ὄρδα διελάσονται τὰς κοιλιάς ταύτας, καθ' ἣν τὸν οὐρανόν, ὃν χαριέντως χρωτίζει ἡ ἰλαρὰ καὶ γελώσσα τοῦ λυκόφωτος πορ-

Nicht in Welten, wie die Weisen träumen,
Auch nicht in des Pöbels Paradies,
Nicht in Himmeln, wie die Dichter reimen.

(Elegie auf den Tod eines Jünglings.)

Ἄλλ' ἀγαπητὴ εἰρήνη, ὦ σύμπνοια γλυκυτάτη! Μείνατε, μείνατε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ! Ἐἶθε μὴ ἴδοιμι τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καθ' ἣν ἄγρια ὄρδα διελάσονται τὰς κοιλιάς ταύτας, καθ' ἣν τὸν οὐρανόν, ὃν χαριέντως χρωτίζει ἡ ἰλαρὰ καὶ γελώσσα τοῦ λυκόφωτος πορ-

Ihre Krone findet hier die Liebe,
Sicher vor des Todes strengem Hiebe,
Feiert sie ein ewig Hochzeitfest.

(Elysium.)

Θ. Μ.

ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ ΑΥΤΟΠΡΟΔΟΣΙΑ.

(Μετὰ εἰκόνας.)

Ἄλλ' ἀγαπητὴ εἰρήνη, ὦ σύμπνοια γλυκυτάτη! Μείνατε, μείνατε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ! Ἐἶθε μὴ ἴδοιμι τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καθ' ἣν ἄγρια ὄρδα διελάσονται τὰς κοιλιάς ταύτας, καθ' ἣν τὸν οὐρανόν, ὃν χαριέντως χρωτίζει ἡ ἰλαρὰ καὶ γελώσσα τοῦ λυκόφωτος πορ-

51. Γάμος γὰρ ἀνθρώποις εὐκταῖον κακόν.
52. Γαμεῖν δὲ μέλλον βλέπον εἰς τοὺς γείτονας.
53. Ἦθος προκρίνειν χρημάτων γαμοῦντα δεῖ.
54. Νόμιζε γήμιας δοῦλος εἶναι τῷ βίῳ.
55. Ἦρον βίον ζῆς, ἐν γυναικί μὴ τρέφης.
56. Ὡς τρισκακοδαίμων ὅστις ὄν πένης γαμεῖ.
57. Γέλως ἄκαιρος ἐν βροτοῖς δεῖνόν κακόν.
58. Γνώμαι δ' ἀμείνους εἰσὶ τῶν γερατέρων.
59. Ἐφρόδιον εἰς τὸ γῆρας ἀεὶ καταίθουν.
60. Ἦξει τὸ γῆρας πᾶσαν αἰτίαν φέρον.
61. Ὀμιλίας δὲ τὰς γερατέρας φίλει.
62. Καλὸν τὸ γῆρᾶν εἰς τὸ μὴ γῆρᾶν πάλιν.
63. Χαλεπὸν τὸ γῆρας ἐστὶν ἀνθρώποις βάρο.
64. Βούλου γονεῖς πρὸ παντὸς ἐν τιμαῖς ἔχειν.
65. Γονεῖς δὲ τίμα καὶ φίλους εὐεργετεῖ.
66. Ἐλαίξει τιμῶν τοὺς γονεῖς πράξειν καλῶς.
67. Ἰανῶς βιώσεις γηροβοσκῶν τοὺς γονεῖς.
68. Νόμιζε σαυτῷ τοὺς γονεῖς εἶναι θεοῦς.
69. Βίον σπάνις πέφικεν ἀνδράσι γυνή.
70. Γυναικὸς ἐσθλῆς ἐστὶ σόξεν οἰκίαν.
71. Γυναικὶ κόσμος ὁ τρόπος, κοῦ χουσία.
72. Γυνὴ δικαία τοῦ βίου σωτηρία.
73. Γυναικὸς ἐσθλῆς ἐπιτυχεῖν οὐ ῥόδιον.
74. Γυνὴ τὸ σύνολόν ἐστι δαπανηρὸν φύσει.
75. Γυνὴ γὰρ οὐδὲν οἶδε πλὴν ὁ βοῦλεύεται.
76. Γυνὴ δὲ χρηστὴ πηδάλιον ἐστὶν οἰκίας.
77. Γυναικὶ δ' ἄρχειν οὐ δίδωσιν ἡ φύσις.
78. Γυνὴ γὰρ οἶκον πῆμα καὶ σωτηρία.
79. Ἐν γὰρ γυναικὶ πίστιν οὐκ ἔνεστ' ἰδεῖν.
80. Ἐκ τῶν γυναικῶν ὄλλυται κόσμος μέγας.
81. Ζῆτει γυναικί σύμμαχον τῶν πραγμάτων.
82. Θησαυρὸς ἐστὶ τῶν κακῶν κακὴ γυνή.
83. Ἰσθὸν γυναικῶν ἔργα κοῦ ἐκκλησία.
84. Ἦς πέφικεν ἀσπίδιος κακὴ γυνή.
85. Καλὸν φυτὸν πέφικεν ἐν βίῳ γυνή.
86. Νύμφη δ' ἄρροικος οὐκ ἔχει παρηγορίαν.
87. Πολλοὶ γυναικῶν δυστυχοῦσιν εἴκτην.
88. Τετραπὸν κακὸν πέφικεν ἀνδράσι γυνή.
89. Ἦπερ ἴφρανον πρᾶγμα ἐστὶν ὦραία γυνή.
90. Ὡς ἐστ' ἄπιστον ἡ γυναικεία φύσις.
91. Βίον δικαίον γίγνεται τέλος καλόν.
92. Καλῶς ἀκούειν μάλλον ἢ πλουτεῖν θέλει.
93. Ἐπ' ἀνδρὶ δυστυχοῦντι μὴ πλάσῃς κακόν.
94. Ἐξ ἡδονῆς γὰρ φύεται τὸ δυστυχεῖν.
95. Μηδέποτε σαυτὸν δυστυχῶν ἀπελίπης.
96. Νόμιζε κοινὰ πάντα δυστυχήματα.
97. Οὐκ ἐστὶν ὅστις πάντ' ἀνὴρ εὐδαιμονεῖ.
98. Πολλοὶ μὲν εὐτυχοῦσιν, οὐ φρονοῦσι δέ.
99. Τὸν εὐτυχοῦντα καὶ φρονεῖν νομίζομεν.
100. Εὐχῆς δικαίας οὐκ ἀνήκοος θεός.

M. I. ΚΕΦΑΛΑΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ.

Καλλιεργία των δακύνθων εν θαλίαις και πηλίαις χύτραις. Χάρη πολλών φιλανθρώπων αναγνωστών της Προόδου μεταδίδομεν τας επομένας περί της καλλιεργίας του προσφιλοῦς άνθους, δακύνθου, όδηγίας έρασιζόμενοι ταύτας εξ ειδικού περί καλλιεργίας άνθών περιοδικού. Πριν ή όμως προβώμεν εις τούτο καλόν έκρίναμεν επί τη περιστάσει ταύτη νά εἴπωμεν και τινα περί της καταγωγής και γενεθλίου πατρίδος του δακύνθου.

Ο Ύακίνθος κατάγεται εξ Ανατολής, μετρήθη δέ εις Εδρώπην περί τού δεύτερον ήμισυ της 16 εκατοναετηρίδος από Βαγδάτης εις Χαλέπιον και έντεθεν εις Εδρώπην, και περί τού 1596 ήρξατο καλλιεργούμενος εν Άγγλία. Προϊόντος του χρόνου μετεφευθέθη εις την νότιον Γαλλίαν και έντεθεν εις Ιταλίαν και καθ' άπασαν την Εδρώπην. Οδωμοῦ όμως έτους τριακονταετηρίδος ενθέρμου και λατρευτής καλλιεργίας, όσης τυγχάνει και νυν έτι εν Όλλανδία καλλιεργούμενος εν ύπαίθρῳ και εν δωματίοις εντός θαλίαις χυτρών. Η τριακονταετηρίδα εν τῇ χώρα ταύτη έπιμελημένη καλλιεργία παρήγαγε μέγαν αριθμόν ειδών του άνθους διακρινομένων άπ' άλλήλων διά τού ύψους των άνθών, του αριθμού αυτών, πρό πάντων όμως διά του χρωματισμοῦ. Τό αρχικώς κωανούσν αυτού χρώμα ήλιοκίτρου βαθυκόκκινον και καθ' όλιγον εις λευκόν, ερυθρόν, πορσελανοειδές, πορφυροῦν ύψος προσεγγίζον συχνάκις εις τού κωανούσν, ένίοτε δέ και εις τού μέλαν. Προς τούτους άπανταῖσι δακύνθῳι και χρώματις κωιρίνου ή λεμονοειδοῦς.

Κατά δέ την μυθολογίαν των προγόνων ήμῶν τού άνθος έλαβε τού όνομα εκ του όνόματος του υίου του βασιλέως της Σπάρτης Άμύκλα και Διομήδης καλούμενου Ύακίνθου ένκα της επομένης άφορμής. Ο Ύακίνθος έν έκτάτου ύραιότητος νεανίας ήγαπήθη σφόδρα υπό του Άπόλλωνος και του Ζεφύρου ή Βορέου. Ότε δέ ποτε ο Άπόλλων έδίδασκε τόν Ύακίνθον την δικυβολίαν ο Ζεφύρος ζηλοτυπιών τόν Άπόλλωνα έριψε τόν δίσκον κατά της κεφαλής του Ύακίνθου, έν και άφῆκε παρασχημα άπουν. Ο Άπόλλων, μη θυνθεις νά έπαναγήρη εις την ζωήν τόν έριψήσαν νεανίσκον, διέταξεν όπως εκ του χυθέντος αίματος έκβλαστήση άνθος, όπως ούτω διακωισήη την μήνην του έρωμένου αυτού. Προς τιμήν δέ του Ύακίνθου συνέστη εν Λακεδαιμόνι τριήμερος έορτή, καλούμενη Ύακίνθια, ήτις μετά μεγάλης πομπής διεξήγετο και κατά τούς χρόνους των ρωμαίων αυτοκρατόρων. Εν τῇ καλλιεργία των εν θαλίαις και πηλίαις χύτραις φυτευομένων δακύνθων και έντός, ως επί τού πλείστον, των δωματίων διατηρουμένων διαπράττονται τά έξης σπουδαία σφάλματα, τοιούστιν ακατάλληλος έκλογή του είδους του άνθους, και ύπερμετρος, ή όλίγωρος προσοχή περί την καλλιεργίαν αυτού. Προς παραγωγήν δακύνθων εν θαλίαις χύτραις, δέον, εξαίρέσει όλιγίστων περιπτώσεων, νά γένηται χρήσις μόνον ήνθωμένων βολβών του δακύνθου. Ύπάρχουσι ήδη, άτινα άνευ πολλής περιποιήσεως παράγουσι ύραιούς και σφιγτικούς κάλκας, άλλως όμως έχει τού πράγμα παρά τοις εν πλήρει άνθήσει είθεσι, άτινα άπαιτοῦσι μείζονα προσοχήν και έπιμελείαν, έν άνθήσει εντός των άγγείων. Οί προς βλάστησιν βολβοί δέον νά ύσι μέτροις τού μέγεθος, στεροῦ και στρουγγύλοι και άνευ παρουσίας γόνου τινός και καλόν θα ήν έν έφυτεύοντο εν ταις χύτραις περί τά μέσα πρό πάντων του ύκτωβρίου. Ο άρχαίος περί της φυτεύσεως κανών, ότι δήθεν καθ' άρχάς δέον νά τίθηται αί χυτρίδες εν σκιερωτάτῃ, ή μάλλον όλως σκοτεινῇ θέσει, όπως ταχύτερον εύδοκμηθή και προκύβῃ ή βίβλα του άνθους, δέν εινε άξιος συστάσεως και δέν πρέπει μετά έπιμελείας νά ακολουθη αυτών ή καλλιεργήτρια.

Ο τας όλίγας ταύτας γραμμιάς περί της καλλιεργίας του δακύνθου γράψων συχνάκις έλαβεν εύκαιρίαν νά δοκιμάση τούτο, τανάταλιν δέ πράξας έπέτυχε πάντοτε νά ίδη ενούκωτερα άποτελέσματα. Φυτευθέντων των βολβών ής τά άγγεία περί τού γείσου της έστίας ή επί τού έρμαρίου, ή τέλος επί τινος θέσεως εν τῷ δωματίῳ, ήτις δέν δύνανται νά βλάψῃ ταῦτα. Σημειούσθη δέ χάρη του πρωτοπείρου ότι οί βολβοί θα έμφανισθώσιν ένωρίτερον των φύλλων άμ' ως δέ φανώσι και ταῦτα τότε τά σκευή δέον νά τοποθετηθώσιν εν εθαέρῳ μέρει,

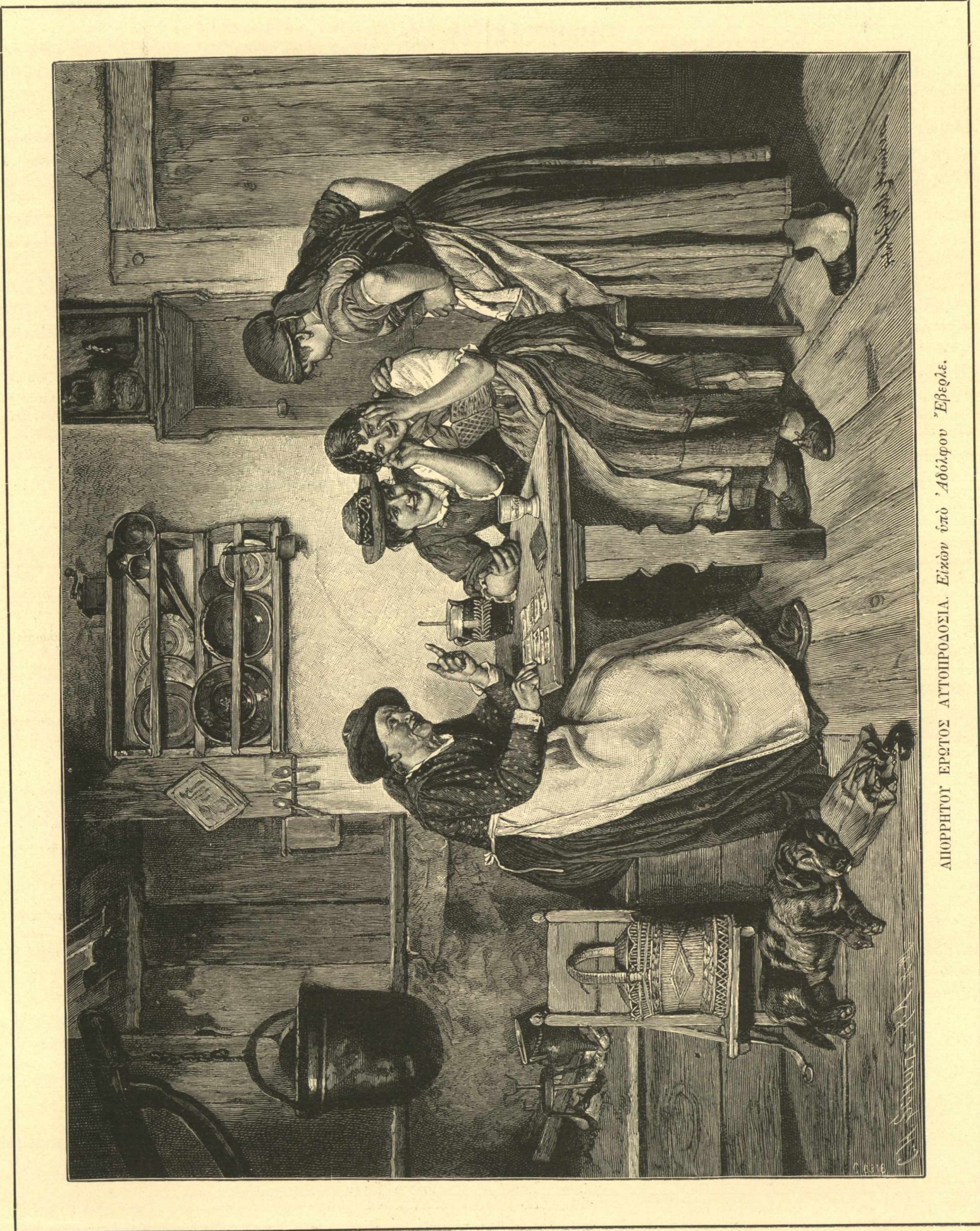
νά μη τού άνθος εν τάξει φυλλορροήση. Τό διά της άπορροφίσεως και εξατμίσεως εν τοις άγγείοις άπολλόμενον ύδωρ δέον, έννοείται, νά ανακωται καθ' έκάστην τρίτην περίπου έβδομάδα. Όπως δέ επί πολύν χρόνον διατηρηται ίκμάς, συνιστώμεν νά έντός των άγγείων υπό τού χῶμα ένταθη ξυλόκωρακος τεμάχιον. Κατ' άρχάς άνάγκη νά ποτίζηται διά τριακονταετηρίδος ποσότητος ύδατος, ώστε νά κατέρχηται τούτο μέχρι της βάσεως του βολβού, όταν όμως αί ρίζαι κτήσονται μέγεθος πέντε περίπου εκατοστομέτρων, τότε τού ύδωρ πρέπει νά κατέρχηται δύο μέχρι τριών εκατοστομέτρων κάτω της μίσης. Έάν τά θαλίνα άγγεία τοποθετηθώσιν εν μέρει ένθα επικρατεί πολλή θερμότης, τότε άνάγκη ένκα της ταχυτέρας εξατμίσεως δις ή και τρίς της έβδομάδος νά ποτίζονται. Προς τούτους παρατηρητέον ένταῦθα ότι, άμ' ως άρξονται βλαστάνοντα τά φύλλα, δέον τά άγγεία νά τοποθετηθώσιν εν τῷ φωτεινότερῳ του δωματίου μέρει και όσον ένεσι πόρῳ της θερμάστρας, και συνιστώμεν προς τούτοις, όπως, άμα τῇ έμφανίσει των άνθών, τίθηται επ' αυτών κωανοειδή χαρτία ως προφυλακτικά επικαλύμματα, όστι ή προφυλαξίς των άνθών από της κώεως εινε άπαραιτήτως άναγκαία. Όταν δέ βραδύτερον τά θαλίνα άγγεία μετά των άνθών εν πλήρει διατελούστων άνθήσει τοποθετηθώμεν έξω των παραθύρων, τότε δέον νά προφυλάττωμεν ταῦτα από του πολλού φωτός του ήλιου, νά μη ταχέως άπανθήσωσι. Συμβαίνει δέ συχνάκις, ώστε παρά την βίαν του βολβού και παρά τας ρίζας νά φώσονται πράσινα φύκη· τά φύκη ταῦτα εινε επικίνδονοι έχθροί του άνθους και όφειλομεν μετά προσοχής και έπιμελείας νά εκριζώμεν. Προς τούτους δέον νά προσέχωμεν όπως με έκτίθεμεν τά άνθη άνωμάλων επικρατούσης άτμοσφαιρικής καταστάσεως. Κατάλληλότερον προς ποτισμόν των άνθών ύδωρ εινε τού ύμβριου, εν έλλείψει δέ τούτου τού ποτισμοῦ ή τού λιμναίου, ήμισα δέ τού πηγαιού.

Εἰς φιλοπόροδος.

Καθαρισμός των λυχνιῶν. Ο εν τῷ σωλήνι της θρυαλλίδος των λυχνιῶν και περί αυτών επικαθήμενος άνθραξ, δέον νά καθαρίζεται άπαξ τούλάχιστον του μηνός. Προς τούτο θέσατε έντός ήμισσίας λίτρας ύδατος τεμάχιον κρυσταλλωμένης σόδας, μεγέθους καρπού, βυθίσατε εν αυτῷ τού στόμιον του λόγνου και θέσατε τού άγγείου επί του πορδός· άφ' οῦ κολλήση επί πέντε λεπτά τού όργόν, αποπλύνετε διά ψυχρού ύδατος τού στόμιον της λυχνίας, ύπερ ούτω καθαρίζεται έντελώς, ως νά μη έγένετο χρήσις αυτού.

Νά μη αναδίδωσι καπνόν αί λυχνίαί βυθίσατε την θρυαλλίδα έντός δυνατού ύξος και ξηράνατε καλώς πρό της χρήσεως· διά τού τρόπου τούτου έπιτυγχάνεται φλόξ καθαρωτάτη και λαμπρά.

Διάγνωσις του χαρακτήρος εκ των όνύχων. Πάντα του σώματος τά μέρη λεπτολόγως έμελέτησαν και εξήτασαν οί ειδικοί παρατηρηταί, νά μαντεύσωσι τόν ανθρώπινον χαρακτήρα. Μετά τας έξοχάς του κρανίου, τας γραμμιάς της χειρός, τού μήκος της βινός, έπελήφθησαν νυν της μελέτης των όνύχων των δακτύλων. Και βεβαιώσαι, τῷ έντι, οί αυτοί πάντων τούτων παρατηρηταί, ότι οί μακροί και λεπτοί όνυχες έμφαίνουσι χαρακτήρα εύφάνταστον και ποιητικόν, κλίσει προς την καλλιτεχνίαν και όκνηρίαν· μακροί και πλατεῖς σημαίνουσι φρόνησιν, εθνοκρισίαν και πάσας τας σοβάρας του πνεύματος ιδιότητας· όνυχες πλατεῖς και βραχεῖς δηλοῦσιν όργήν, τραχύτητα, πνεῦμα αντίλογίας, φιλερι και ισχυρογνώμον ήθος· όνυχες εύχροοι δηλοῦσιν άρετήν, όρειαν, γενναιότητα και έλευθέριον χαρακτήρα, σκληροί και εύθροποι, όργήν, σκληρότητα, τάσις προς βίην, έριδα και φόνον, κωρτοί εν είδει γαμψών σημαίνουσιν όκωκρισίαν και κοχληρίαν, μαλακοί, ασθένειαν σώματος και πνεύματος, βραχεῖς δέ και μέχρι της σαρκός κατατρωγόμενοι, βλακείαν και άκολασίαν.

ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ ΑΥΤΟΠΡΟΔΟΣΙΑ. Εἰκὼν ἐπὶ Ἀδόλφου Ἐβερόλε.

Η ΘΡΕΨΙΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ.

(Συνέχεια και τέλος· ἴδε προηγ. φύλλον.)

Ἀπολαυστικά μέσα.

Ἀπολαυστικά μέσα καλοῦμεν τὰ μέσα τῆς ζωοτροφίας, τὰ ὅποια καίτοι δὲν ἔχουσι θρεπτικὴν τινα ἀξίαν, οὐχ ἕττον δὲν δυνάμεθα ἢ δὲν θέλομεν νὰ στερηθῶμεν αὐτῶν, ἐπειδὴ ἡ μετρία αὐτῶν ἀπόλαυσις ἐπαυξάνει τὴν εὐζωίαν καὶ τὴν πρὸς τὸ ἐργάζεσθαι ἱκανότητα ἡμῶν· τὸ ἀδύνατον τῆς στερησεως αὐτῶν δηλοῦται ἐκ τῆς κοινῆς χρήσεως αὐτῶν ἀκόμη καὶ παρὰ τοῖς βαρβάρους λαοῖς.

Τούτων τὰ συνηθέστερα παρ' ἡμῖν εἰσὶ τὸ τέτον, ὁ καφέ, ὁ οἶνος, ὁ ζῦθος καὶ τὸ οἶνονπνευμα.

Ἴνα κατανοήσωμεν τὴν σπουδαιότητα αὐτῶν δέον νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἅπασαι αἱ ζωϊκαὶ λειτουργίαι διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἐπενέργειαν τοῦ νευρικοῦ συστήματος· οὐ μόνον αἱ πνευματικαὶ ἡμῶν ἐνέργειαι, ἡ θέλησις, ἡ σκέψις, ἡ λαλία, διεγείρονται ἀπὸ τοῦ νευρικοῦ συστήματος, ἀλλὰ καὶ αἱ διάφοροι ἄνευ τῆς ἐπιρροῆς τῆς γνώσεως καὶ τῆς θελήσεως ἡμῶν ἐπιτελούμεναι λειτουργίαι τῆς πέψεως, διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἐπενέργειαν, προκαλοῦμεναι καὶ ἐκτελοῦμεναι ὑπὸ τῶν νεύρων τῶν πεπτικῶν ὀργάνων.

Πρὸς διεγερσιν τῶν νεύρων τούτων ἀπαιτεῖται ποιὸς τις ἐρεθισμός. Ἀνωτέρω εἶδομεν, ὅτι τοιοῦτον ἐρεθισμὸν προκαλοῦσι τὰ συνήθη τρόφιμα, τούτου δὲ ἕνεκα εἴχομεν συστήσει τὴν ποικιλίαν ἐν τῇ τροφῇ. Πολλάκις κατὰ τὴν χρῆσιν τροφῆς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἕττον μονοτόνου, τὸν ἐπακοῦθόντα κάματον ἢ τὴν ἐξασθενήσιν τῶν πεπτικῶν ὀργάνων δὲν ἐξαρκεῖ νὰ ὑπερνεκίησῃ ὁ συνήθης ἐρεθισμός καὶ ἐπιζητούμεν τότε μέσα δυνάμενα νὰ προκαλέσωσι τὸν ἐρεθισμὸν τοῦτον ἐν βαθμῇ μεγαλητέρῃ. Τούτο κατορθοῦται διὰ τῶν ἀπολαυστικῶν μέσων· ἐν κύπελον π. χ. καφέ ἢ οἶνον δὲν ἐπιδρᾷ μόνον ἐπὶ τῆς ἐνεργείας τῆς πέψεως, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ καθόλου νευρικοῦ συστήματος· πρέπει δὲ καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις νὰ ἐπαυξάνῃ, ὡς εἶδομεν, τὴν πρὸς τὸ ἐργάζεσθαι ἱκανότητα ἡμῶν, τοῦθ' ὕπερ καὶ ἐπιτυγχάνεται, οὐ μόνον διὰ τῆς ἀνοψώσεως τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐνεργητικότητος ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἀπαλλαγῆς ἐκ τῆς συνεπέσῃ ἀνευκότου ἐργασίας συνήθως ἐπερχομένης ἀπαυδήσεως.

Διὰ τῆς χρήσεως ἀπολαυστικῶν μέσων δυνάμεθα νὰ ἐργαζώμεθα πλεῖστον καὶ ἐνεργητικώτερον· ἐν τούτῳ ὅμως ἔγκειται καὶ κίνδυνος τις, διότι ὀφειλομεν νὰ ἐξισώμεν τὴν χρησιμοποιομένην δυνάμιν δι' ἐπαρκούς τροφῆς, ἐπειδὴ ἄλλως ἢ ὑπερβολικῇ ἐνεργητικότητι ἡμῶν γίνεται δαπάναις τοῦ σώματος ἡμῶν, τὸ ὅποιον ἐξαντλεῖται ταχύτερον ἢ ὅπως θὰ συνέβαινε κατὰ τὴν φυσικὴν αὐτοῦ πορείαν. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, πράττομεν ὅπως ὁ μὴ προνοητικὸς οἰκογενειάρχης ὁ δαπανῶν ἐκ τοῦ κεφαλαίου ἀντὶ νὰ δαπανᾷ τοὺς τόκους αὐτοῦ.

Κύπελον καφέ ἢ οἶνονπνεύματος, τὸ ὅποιον συντελεῖ ἵνα φέρωμεν εἰς πέρας ἐπιείγουσαν ἐργασίαν, παρὰ τὸν ἐπερχόμενον κάματον, εἶναι ὄντως εὐεργητικὸν μέσον, ὅπότεν ἤμεθα εἰς θέσιν νὰ προσλάβωμεν βραδύτερον ἐπαρκῆ τροφήν. Ὁ πτωχὸς ὅμως, ὁ ἐκλαμβάνων τὴν ἐκ τῆς πόσεως οἶνονπνευμάτων ἐπερχομένην καταπράξιν τῆς πείνης ὡς ἀληθῆ ἡχορτασμόν, καὶ ἀπατόμενος ὑπὸ τοῦ στιγμιαίου αἰσθήματος τῆς εὐθυμίας ἀρκεῖται εἰς ἀνεπαρκῆ τροφήν, διαπράττει ἔγκλημα, διότι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἐπερχομένης τῆς ἀναποδράστου ἐξαντλήσεως προῶρως, ἀρνεῖται εἰς αὐτὸν τὰς ὑπηρεσίας του.

Ὁ καφέ, οὐ γενικῇ ἐστὶν ἡ χρῆσις, καθιστᾷ, ὡς γνωστόν, πολλοὺς ἀνθρώπους, ἀνεπαρκῆ λαμβάνοντας τροφήν, ἱκανούς πρὸς τὸ ἐργάζεσθαι, διότι κέκτηται εἰς μέγαν βαθμὸν τὰς εἰς τὰ ἀπολαυστικά μέσα ἀποδοιδόμενας διεγερτικὰς ιδιότητες. Ἐπενεργεῖ, οὐ μόνον διεγερτικῶς ἐπὶ τῆς πέψεως, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ ἡμῶν συστήματος, καθιστῶν ἡμᾶς ζωηροτέρους καὶ ἐπιτείνων τὴν πρὸς τὸ ἐργάζεσθαι δυνάμιν καὶ ἐπιθυμίαν ἡμῶν.

Ἐν ταῖς βορείαις χώραις τῆς Εὐρώπης, ἀντὶ τοῦ καφέ γίνεται μᾶλλον χρῆσις τοῦ τσέου, τὸ ὅποιον ὡς ἀπολαυστικὸν μέσον κέκτηται

τὴν αὐτὴν περίπου ἀξίαν καὶ χωνεύεται ὑπὸ πλείστον εὐκολώτερον τοῦ καφέ, ἰδίως ὑπ' ἐκείνων, οὔτινες ὑπόκεινται εἰς ἐνοχλήσεις τῆς πέψεως, ἢ ἔχουσι τάσιν εἰς διαρροίας.

Ἐτερον ἀπολαυστικὸν μέσον, τοῦ ὁποίου δὲν ἐσαφηγίσθη ἔτι ἀκριβῶς ὁ τρόπος τῆς ἐπενεργείας, εἶνε ὁ καπνός. Ἀναμφιβόλως διὰ πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων, τὸ κάπνισμα σιγάρου ἢ καπνοσύριγγος, εἶνε ἀληθῆς ἀπόλαυσις, εἰς τινὰς δὲ περιστάσεις καθησυχάζει τὴν ὑπεραισθητικότητα τῶν νεύρων καὶ προκαλεῖ αἰσθημα εὐαρεσκείας· οὐχ ἕττον πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι εἶναι ἐκ τῶν ἀπολαυστικῶν ἐκείνων μέσων, ὧν εὐκόλως ἠδύνατο ὁ ἄνθρωπος νὰ στερηθῇ, οὐδὲ πρέπει νὰ λησμονώμεν, ὅτι εἰς πλείστας ὕσας περιστάσεις ἢ κατὰ χρῆσιν αὐτοῦ, εἰς τὴν εὐκόλως ὑποκείμεθα ἅπαντες, παρασκευάζει τῷ ἀνθρώπῳ πολυεῖδεις ἐνοχλήσεις. Παρακωλύει λ. χ. τὴν πέψιν καὶ δύναιται ἀντὶ καθησυχαστικῆς λίαν ἐνοχλητικῆς ν' ἀποβῇ ἢ ἐπὶ τῶν νεύρων ἐπενέργειαν αὐτοῦ, ἐπερχομένης ἀσπνίας καὶ παρουσιαζομένων συμπτωμάτων δηλητηριάσεως.

Τὰ προμημονευθέντα ἀπολαυστικά ποτά, ὁ καφέ δηλονότι τὸ τέτον καὶ ὁ καπνός εἰσῆχθησαν εἰς Εὐρώπην κατὰ τὰς τελευταίας ἑκατονετηριδίας, ἐνῶ ἡ χρῆσις τῶν μεθυστικῶν ποτῶν, τοῦ οἴνου, τοῦ ζύθου καὶ τοῦ οἶνονπνεύματος εἶνε ἀρχαιοτάτη. Τὰ τελευταῖα ταῦτα δύναιται, εἰς μικρὰν δόσιν λαμβανόμενα, νὰ διευκολύνουσι τὴν πέψιν, κυρίως ὅμως ἐπιδρῶσιν ἐπὶ τοῦ καθόλου νευρικοῦ συστήματος καὶ ἰδίως ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου· ἡ ἰδιότης αὐτῶν, τοῦ καθιστᾶν τὸν ἄνθρωπον εὐθύμον, λησμονοῦντα πρὸς στείγην τὰς φροντίδας, γίνεται συνήθως ἀφορμὴ τῆς ὑπερβολικῆς καταχρήσεως.

Ὁ οἶνος εἶνε τὸ ἕττον ἐπιβλαβὲς ἀπολαυστικὸν ποτόν, εἰς ἀσθενῆ δὲ παιδία καὶ εἰς ἐν ἀναρρώσει εὐρισκομένους ἀσθενεῖς λίαν πολύτιμον, ὡς τονωτικὸν μέσον. Ὁ ζῦθος ἀπέβη κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηριδίας γενικὸν ποτόν τοῦ λαοῦ ἐν ταῖς γερμανικαῖς χώραις· τὸ γεγονός τούτο δικαιούμεθα εὐφροσύνως νὰ χαρακτηρίσωμεν καθόσον διὰ τῆς διαδόσεως τοῦ ζύθου περιορίζεται ἡ κατανάλωσις τῶν οἶνονπνευμάτων, ἐνῶ ἀπ' ἐτέρου διὰ τοῦ ζύθου προσφέρεται εἰς τὸν λαὸν ἀπολαυστικὸν τι ποτόν τὸ ὅποιον ἐμπαριέχει οὐχὶ εὐκαταφρόνητον θρεπτικὴν οὐσίαν. Μία λίτρα ζύθου ἐμπαριέχει περίπου τόσας λευκοματουχοῦς οὐσίας, ὅσας ἐμπαριέχουσι 15 γραμμάρια ἄρτου.

Τὸ οἶνονπνευμα, παραβαλλόμενον πρὸς τὸν οἶνον καὶ τὸν ζύθον, θεωρεῖται ὡς τὸ ἐπικινδυνώδεστατον ἀπολαυστικὸν ποτόν, τούτου μὲν διότι ἐμπαριέχει εἰς μεγάλην δόσιν τὸ ἀλκοόλ, τὴν μεθυστικὴν οὐσίαν ὅλων τῶν πνευματωδῶν ποτῶν, τούτου δὲ διότι εὐκόλως συνειθίζει τις εἰς τὴν οἶνονπνευματοποσίαν, ἡγαγκασμένος ὢν νὰ προσλαμβάνῃ ὅλον ἐν μεγαλητέρας ποσότητος αὐτοῦ διὰ νὰ παραχθῇ ἢ αὐτῇ ἐπενέργειαν.

Ἐπιδρῶν καὶ διαρκῆς χρῆσις τοῦ οἶνονπνεύματος καταλήγει εἰς αἰφνίδια συμπτώματα δηλητηριάσεως, εἰς τὴν λεγομένην παραφροσύνην τῶν οἶνοποτῶν, ἢ εἰς ὑποληθάνουσαν φθίσην, πρόωρον ἀνικανότητα πρὸς τὸ ἐργάζεσθαι καὶ ἐλευθέρων θάνατον.

Μεγαλητέρα χρῆσις τοῦ οἶνονπνεύματος γίνεται ἐν ὥρᾳ χειμῶνος, ἐπειδὴ ἀντιδρᾷ δῆθεν κατὰ τοῦ φύχους. Ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος εἶναι ἐσφαλμένος, διότι τὸ οἶνονπνευμα οὐδεμίαν παράγει θερμότητα, ἀλλ' ἐκδιώκει ἀπλῶς τὸ αἷμα πρὸς τὴν περιφέρειαν τοῦ σώματος δηλ. πρὸς τὸ δῆμα, ὡς τούτο καταφαίνεται ἐκ τοῦ ἐρυθροῦ προσώπου τῶν κατὰ τὴν πρῶτην ποιοῦντων τοῦ οἶνονπνεύματος, προξενούν στιγμιαῖον αἰσθημα θερμότητος, διότι, ὡς γνωστόν, τὸ δῆμα ἡμῶν εἶναι τὸ αἰσθητήριον τοῦ φύχους καὶ τῆς θερμότητος· ἡ οὕτωσὶ προκύπτουσα θερμότης παρέρχεται ταχέως καὶ ἢ κατὰ τοῦ φύχους ἀνοχλῆ μειοῦται· τούτου ἕνεκα οἱ πλείστοι τῶν ὑπὸ τοῦ φύχους θανόντων, εἶχον προηγουμένως λάβει μεγάλας ποσότητας οἶνονπνεύματος. Χωρὶς ν' ἀρνηθῇ τις τὴν σημασίαν τοῦ οἶνονπνεύματος, ὅπότεν λαμβάνηται τούτου εἰς μικρὰν δόσιν, προτιμώτερον θὰ ἦτο νὰ περιορισθῇ ἢ χρῆσις αὐτοῦ, καθόσον κύπελον καλοῦ καφέ ἢ τσίον ἀντικαθιστᾷ αὐτὸ κάλλιστα.

Καρυκεύματα.

ὑπολείπονται ἡμῖν ν' ἀναφέρωμεν καὶ τὰ διάφορα πρὸς καρύκευσι τῶν τροφῶν χρησιμεύοντα ἀρωματικά, ὧν τὰ σπουδαιότερα εἰσὶ τὸ πέπερι, τὸ σίναπι (μουστάρδα), τὸ κιννάμωμον καὶ τὰ μισχοκάρνα· ἡ μετρία καὶ ἀνάλογος αὐτῶν χρῆσις διεγείρει τὴν ὄρεξιν καὶ βοηθεῖ τὴν πέψιν καὶ διὰ τούτου, ὡς ἀπολαυστικά μέσα, εἰσὶν οὐκ εὐκαταφρόνητα. Τὸ ὄξος τέλος, τὸ ὅποιον εἶναι εἰς μέγαν βαθμὸν ἀναψυκτικόν, συντελεῖ οὐσιωδῶς εἰς τὴν πέψιν, διότι καθιστᾷ σχεδὸν ἅπαντα τὰ λευκώματα εὐπεπτα. Διὰ τούτου ἡ σαλάτα μετὰ ὠόν εἶναι ἐν ἐκ τῶν μᾶλλον ἀγαπητῶν καὶ εὐπέπτων ἐδεσμάτων.

Πίναξ τῆς θρεπτικῆς ἀξίας τῶν τροφίμων.

Ἀφοῦ ὑπὸ γενικὴν ἔσποψιν ἐξηγάσαμεν τὰς ιδιότητας τῶν μᾶλλον ἐν χρῆσει τροφίμων, ἀνάγκη, ὅπως ἡμεῖς αὐτοὶ δυνάμεθα νὰ σχηματίζωμεν ὀρθὴν ἰδέαν περὶ τῆς θρεπτικῆς ἀξίας ἐνὸς ἐκάστου τροφίμου, νὰ γνωρίζωμεν τοὺς ἀκριβεῖς ἀριθμοὺς τῶν ποσῶν τοῦ λευκώματος, τοῦ λίπους καὶ τῶν εἰς σακχαροῦχα μεταστοιχειομενῶν, τὰ ὅποια ἐμπεριέχονται ἐν τοῖς τροφίμοις. Γνωρίζοντες εἰς τὰ χρησιμοποιοήσιμα τούτων καὶ τὰς τιμὰς αὐτῶν, δυνάμεθα νὰ σχηματίζωμεν ἀκριβῶς ἀσφαλῆ γνώσιν, τίνι τρόπῳ διὰ μικρᾶς δαπάνης θὰ ἦτο δυνατόν νὰ προσπορίζωμεθα τὰ θρεπτικώτερα τῶν τροφίμων. Πίναξ τῆς χρησιμοποίησεως τῶν τροφίμων ἀκριβῆς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ συνταχθῇ, διότι ἡ χρησιμοποίησις ἐξαρτάται οὐχὶ ἐκ τῆς συνθέσεως τῶν τροφῶν, ἀλλ' ἐκ τῆς πεπτικῆς δυνάμεως ἐνὸς ἐκάστου, ἐκ τῆς συνήθειας, καὶ ἰδίως ἐκ τοῦ τρόπου τῆς παρασκευῆς. Ἐν γένει πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὸ γάλα, τὰ ὠὰ καὶ τὸ κρέας εἰσὶ σχετικῶς εὐπεπτα, ὅτι ἡ φυσικὴ τροφή ἐν γένει ἕττον χρησιμοποιοῦται καὶ ὅτι ἐκ πολλῶν τροφίμων ἀνιχνύονται εἰς τὸ φυτικὸν βασίλειον καὶ τὰ ὅποια ἐργαζοῦσι τὰς θρεπτικὰς οὐσίας ἐντὸς φλοιῶν, ὅπως τὰ σιτηρὰ καὶ τὰ ὄσπρια, δέον νὰ ἀπομακρυνθῇ ὁ φλοιὸς διὰ νὰ ἀποβῶσι ταῦτα εὐπεπτα. Συμβουλευόμενοι τὸν κατωτέρω πίνακα πρὸς ἐξεύρεσιν τροφῆς εὐθηνῆς ἅμα καὶ θρεπτικῆς, εὐρίσκομεν ὅτι τὸ γάλα κατέχει τὴν πρώτην θέσιν ἐν τοῖς τροφίμοις.

I. Ζωϊκὰ τρόφιμα.

500 γραμμάρια ἤτοι 1/2 Κιλὸν ἐμπεριέχουσι.

	Λεύκωμα γραμ.	Λίπος γραμ.	Σακχαροποιητικὰ γραμ.
Γάλα	20	19	21
Βούτυρον	4 1/2	490	οὐδὲν
Τυρὸς	177	20 1/2	"
Ὄα	70 1/2	55	—
Κρέας βόειον	105	5	—
" τοῦ μόσχου	76	6 1/2	—
" πρόβειον	72 1/2	45	—
" χοίρειον	100	33 1/2	—
Ἀρεΐγγαι	87 1/2	63	—
Ὄνοψαρον	157	2	—

II. Φυτικὰ τρόφιμα.

500 γραμμάρια ἐμπεριέχουσι.

	Λεύκωμα γραμ.	Λίπος γραμ.	Σακχαροποιητικὰ γραμ.
Σισάλευρον	59	—	368
Λευκὸς ἄρτος	48	—	300
Μέλας "	40	—	250
Τὰ πίσσα	112	12 1/2	290
Κόσμιον	125	12 1/2	250
Γεώμηλα	10	1 1/2	109
Ὀρόζιον	37 1/2	1 1/2	390
Ἀραβόσιτος	45	7 1/2	382
Κεχρίον	72 1/2	15	332
Ξυλὸν λάχανον	7 1/2	2	30
Σπανόκια	7	2 1/2	21
Ἀπίδια ξηρὰ	6	—	324
Δαμάσκηνα ξηρὰ	16 1/2	—	225
Μήλα ξηρὰ	6 1/2	—	334

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Ὁ ἀναγκαῖος βαθμὸς τῆς θερμότητος τῶν φαγητῶν. Πᾶς τις γνωρίζει, ὅτι τὰ θερμὰ φαγητὰ εἰσὶν ἐπιβλαβῆ· ὀλίγοι ὅμως γνωρίζουσι καὶ τὸν βαθμὸν τῆς θερμότητος, ἧτις καθιστᾷ αὐτὰ ἀβλαβῆ. Ὁ ἱατρός F. Späth ἐμελέτησε διὰ διαφόρων πειραμάτων τὴν βλάβην, ἧτις προστίγνεται εἰς τὰ πεπτικά ὄργανα διὰ τῶν θερμῶν φαγητῶν. Ἐκ τῆς ἐισαγωγῆς εἰς τὸν στομάχον κανόνια 60—120 γραμμαρίων ὕδατος, ἔχοντος θερμότητα 55 βαθμῶν Κελσίου ἐπὶ ἕρπετο κατάρρους τῆς βλεννομεμβράνης, τῆς θερμότητος τοῦ ὕδατος ἀνοψομένης εἰς 60 βαθμὸς Κελσίου ἐσχηματίζοντο ἑλεκη, εἰς 70 βαθμοὺς, φλόγῳσις τοῦ στομάχου καὶ εἰς 75—80 βαθμοὺς, ὀλοσχερῆς καταστροφή τῶν τειχωμάτων τοῦ στομάχου, καὶ παρὰ τὴν ἐπίχρῳιν ψυχροῦ ὕδατος ἐπὶ ἕρπετο ὁ θάνατος μετ' ὀλίγης ἡμέρας. Ὁ ἱατρός Späth παραδέχεται, ὅτι τὰ φαγητὰ δύναιται νὰ τρώγωνται ἀβλαβῶς εἰς θερμότητα 40 ἕως 50 τὸ πολὺ βαθμῶν Κελσίου. Τὰ βουστά, εἰς μικρὰς ἐννοεῖται ποσότητας καὶ μετὰ ψυχροῦ προσφαγίου, δύναιται νὰ τρώγωνται ἀβλαβῶς ἀκόμη καὶ εἰς θερμότητα 60—65 βαθμῶν Κελσίου. Διὰ τὰ βρέφη καὶ τὰ παιδία ἡ θερμότης αὕτη εἶναι ὑπερβολικὴ καὶ δέον νὰ μὴ ὑπερβαίη αὕτη τοὺς 38 βαθμοὺς.

* * *

Πρό τινος καιροῦ πολλὸς ἐγένετο ἐν ταῖς ἐφημερίαις λόγος περὶ ἱατροῦ τινος, ὅστις ἐπέθεσε ἐπὶ τῶν πληγῶν ἀσθενούς, αἱ ὅσους ἀπέβη ἀδύνατον νὰ ἐπουλωθῶσι δι' ἄλλου τρόπου, τεμάρια σαρκὸς τὰ ὅποια ἔλαβεν ἐκ τῶν νέτων βασιλέων καὶ τὰ ὅποια βαθμηδὸν προσεκκλήθησαν καὶ ἤρξαντο νὰ λαμβάνουσι τὴν φυσικὴν χροῖαν τοῦ δέρματος. Τελευταίως ἱατρικῆς τῆς ἐφημερίας ἀναφέρει νέον εἶδος τῆς τοιαύτης θεραπείας. Ὁ καθηγητῆς Hippel Giessen ἀπέψρεσεν ἀπὸ δύο ἀσθενῶν πασχόντων ἐξ ἰσχυρᾶς φθλοσῆς τοῦ κερατοειδοῦς χιτώνος τὸ μᾶλλον τεθλωμένον μέρος. Ἐπὶ τῆς θέσεως ταύτης ἐπέθεσε τὸν κερατοειδὸν χιτῶνα τοῦ ὀφθαλμοῦ κονίλιου, τὸ δὲ ὄργανον ἐντελῶς λαθὲν διετήρησε τὴν διαφανῆς αὐτοῦ· ἡ μία ἐκ τῶν λαθεῖσιν κέκτηται ἡδὴ ἀρκετὰ ἰσχυρὰν δρασιν, δυναμένη ν' ἀναμύσῃ τὴν θῆν σφῆραν τῶν γνωστῶν τοῦ Jäger δοκιμαστικῶν πίνακος τῆς ὀράσεως. Δυστυχῶς ἡ θλαστικὴ δύναμις τοῦ κερατοειδοῦς τοῦ κονίλιου χιτώνος εἶναι πολὺ διάφορος τῆς τοῦ ἀνθρώπου, ἄλλως ἢ ἐπιτυχία θὰ ἦτο καθ' ὁλοκλήρην πλήρης.

* * *

Πρέπει νὰ πίνωμεν ἐσθίοντες· εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἀπαντᾷ ὁ ἐν Straubing ἱατρός Μόζερ, ὡς ἐξῆς ἐν φυλλαδίῳ ἐπιγραφομένῳ „τὰ γαστρικὰ νοσήματα“. Τὸ πίνειν ψυχρὸν ὕδωρ κατὰ τὰς ὥρας τοῦ φαγητοῦ εἶναι ἐπιβλαβὲς ἐπειδὴ ψυχραίνει τὸν στομάχον καὶ παρακωλύει οὐσιωδῶς τὴν πέψιν. Ὁ στομάχος ἔχει ἀνάγκη διὰ τὴν πέψιν θερμότητος 37 βαθμῶν, ἄλλως δὲν λειτουργεῖ, ἰδίως αἱ λιπαροὶς ὕλαι ἀποκαθίστανται δυσδιάλυτοι. Πίνοντες ψυχρὸν ὕδωρ 8—10 βαθμῶν Κελσίου ὑποβιβάζομεν αἰφνιδίως τὴν θερμότητα τοῦ στομάχου εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε δυσκόλως ἐπανακτᾷ τὴν φυσικὴν αὐτοῦ θερμότητα τῶν 37 βαθμῶν, ἧτις, ὡς εἶδομεν, ἀναγκαῖοι εἰς τὴν πέψιν. Ἄλλως τε ὁ στομάχος δὲν ἐπιδέχεται τοιαύτας σπουδαίας μεταβολὰς τῆς θερμοκρασίας αὐτοῦ ἀπὸ 37 εἰς 8 βαθμοὺς. Τὰ νεύρα ἀποναρκοῦνται πρὸς στιγμὴν συσταλλόμενα σπασμωδικῶς, ἢ δὲ ἔκκρισις τοῦ γαστρικοῦ ἡγροῦ καὶ αἱ περισταλτικαὶ κινήσεις τοῦ στομάχου παύουσι. Τὸ πολὺ ὕδωρ ἄραιοι πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὸν γαστρικὸν χυμὸν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε ματαιοῦται ἡ ἐπενέργειαν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς πέψεως. Μίαν ὥραν πρὸ καὶ μετὰ τὸ φαγητὸν δύναιται τις ἀβλαβῶς νὰ πίνειν ὕδωρ, οὐχὶ πολὺ ψυχρὸν καὶ εἰς μικρὰν δόσιν. Τὰ περὶ τοῦ ὕδατος λεγθέντα ἰσχύουσι καὶ διὰ τὸν ζῦθον καὶ διὰ πάντα ἐν γένει τὰ ποτά.

* * *

Ἄλληλογραφία δύο ἄγγλων κουακέρων: Ὁ πρῶτος τούτων ἐν Φιλαδέλφειᾳ διαμένων, ἐπιθυμῶν δὲ νὰ μάθῃ ἂν τι συνέβαινε νέον ἐν Λονδίῳ ἀπευθύνει τῷ αὐτόθι εὐρισκομένῳ φίλῳ αὐτοῦ τὴν ἐξῆς ἐπιστολήν. Φιλαδέλφ., 2 Ἰαν. 1835. Φίλε.

Ἐποστ. Τζόν Κ.

Ὁ κουακέρως τοῦ Λονδίνου ὑπῆρξεν οὐχ ἕττον λακωνικῶς· οὐδὲν ἔχων ν' ἀγγεῖλῃ νέον ἀπαντᾷ αὐτῷ οὕτως. Λονδ., 26 Φεβρ. 1835. Φίλε.

Ο

Ἐποστ. Τόμ. Οὐάλ. Τὸ μηδὲν τούτο ἀπετέλει ὁλόκληρον τὴν ἀπάντησιν.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΣΕΛΙΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΖΥΘΟΥ.

Ὁ ζύθος μὴ στερούμενος σημασίας ἐπὶ τῇ ἱστορικῇ αὐτοῦ ἀναπτύξει ἦν γνωστὸς καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἡμῶν προγόνοις. Ὁ Αἰσχύλος, ὁ Σοφοκλῆς, Διόδωρος ὁ Σικελιώτης, ὁ Πλίνιος καὶ ἄλλοι ποιοῦνται ἤδη μνεῖαν αὐτοῦ ἐν τοῖς συγγράμμασιν αὐτῶν. Τὸ Πη- λούσιον, ἐπὶ τινος τῶν στομάτων τοῦ Νείλου κείμενον, ἐθεωρεῖτο κατ' ἐξοχὴν ὡς πόλις τοῦ ζύθου, ὡς σήμερον τὸ Μόναχον. Ἐν Πηλουσίῳ ὑπῆρχον τὰ ὀνομαστότερα ζυθο- ποιεῖα, ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἡ προσω- νυμία, πηλουσιακὸν ποτόν, ἀπαντᾷ παρὰ διαφόροις συγγραφεῦσιν ταύ- τότημος τῷ ζύθῳ.

Τὸ μυστήριον τοῖς ζυθοποιίας μετεδόθη κατὰ τὰς αἰγυπτιακὰς παραδόσεις ὑπὸ τῶν Φοινίκων εἰς τὴν νοτιὰν καὶ βορείαν Εὐρώπην. Ἑλληγες δὲ Γαλάται καὶ Ρωμαῖοι ἐγίνωσκον τὸν ζύθον, οἱ δ' ἀρχαῖοι Σαξόνες καὶ Δανοὶ ἐθεώρουν τὸ „τῷ ζύθῳ μεθύσκεσθαι „ὡς τινα τῶν τερπνοτέρων διασκεδάσεων. Κα- τὰ τινα δὲ ἀρχαῖον γερμανικὸν μῦ- θον ὁ Γαβρίνος, ὁ βασιλεὺς τῆς Βραβάντης, ἐγένετο ὁ ἐφευρέτης τοῦ ζύθου καὶ τούτου ἕνεκα οἱ ζυθοποιοὶ ἐτίμων τὸν μυθικὸν τούτου βασιλέα ὡς τὸν πάτερνα αὐτῶν. Κατὰ τὴν 12ην καὶ 13ην ἑκατον- ταετηρίδα ὁ ζύθος πολλὴν μὲν ἔσχε διάδοσιν ἐν Γερμανίᾳ, ἀλλὰ δὲν ἦν ὅλως ἀγνωστος, διότι λόγος περὶ αὐτοῦ γίνεται καὶ ἐν ταῖς ἱστορικαῖς γερμανικαῖς πηγαῖς κατὰ τὴν ἕκτην ἤδη ἑκατονταετηρίδα. Οὕτω ἐν δικαστικαῖς χρονικοῖς ἀπαν- τᾷ νόμος, κατ' ὃν οἱ κατασκευασταὶ ὄφειλον νὰ εἰσφέρωσιν εἰς νὰν ὀρισμένην ποσότητα ζύθου. Πρὸ πάντων ὅμως σπουδαία βελτίωσις ἐπῆλθεν ἐπὶ τοῦ ζύθου, ὅτε Κά- ρολος ὁ Μέγας ἤξίωσεν αὐτὸν προ- σοχῆς μεταπεμφάμενος παρ' ἑαυτῷ τοὺς δεξιωτέρους τῶν ζυθοποιῶν. Ἀπὸ τοῦ 1482 ἐν ταῖς γερμανικαῖς μοναῖς κατεσκευάζετο ζύθος δύο ποιοτήτων, τῆς μὲν ἰσχυρᾶς προ- οριζομένης διὰ τοὺς εὐτόνους τευ- τονίδας, τῆς δὲ ἀσθενοῦς διὰ τὰς καλογραιάς. Κατὰ τὴν 16ην ὅμως ἑκατονταετηρίδα ἡ ζυθοποιία ἐν Γερμανίᾳ ἐν ὑψίστῃ ἦν τιμῇ καὶ ἀπετέλει τὸ σπουδαιότερον ἐξαγωγικὸν προϊόν κατ' ἅπαν τὸ κράτος. Ὁ τριακονταετὴς ὅμως πόλεμος ἐπελθὼν ἐξεμηδένισε πρὸς ταῖς λοιπαῖς οἰκονομικαῖς τοῦ λαοῦ βάσεις καὶ τὴν ἀκμὴν καὶ τὴν ζωη-

ρότητα τοῦ ἐμπορίου τοῦ οἴνου. Ἐκλιπούσης δὲ τῆς ὀλικῆς ἐκείνης εὐδαιμονίας, τοῦ χρηματισμοῦ συνεξέλιπε καὶ ἡ ποιότης τοῦ ζύθου καὶ κατ' ἀκολουθίαν τὸ κλέος καὶ ἡ δόξα τοῦ ζύθου. Σήμερον ὡς ἄριστος ζύθος θεωρεῖται, πολλῆς ἀπολαύων ἀξίας καὶ προτιμήσεως, ὁ ἐν Βαυαρίᾳ κατασκευαζόμενος, τὴν μέθοδον τῆς κατασκευῆς δὲ τὴν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐπικρατοῦσαν εἰσήγαγε σήμερον καὶ μέγα τῆς Εὐρώπης μέρος, ἐξαιρουμένης τῆς Ἀγγλίας καὶ τινῶν ἄλλων χωρῶν. Ἐν τοῖς τελευταίοις ἔτεσιν ἰκανὸς διηγήρηθη συναγωνισμὸς μεταξὺ τοῦ βιενναίου καὶ βαυαρικοῦ ζύθου· ἀλλ' ἐν τῷ συναγωνισμῷ τούτῳ ὁ γερμανικὸς ζύθος διαδραματίζει τὸ αὐτὸ σπουδαῖον πρόσωπον ἐπὶ τοῦ παγκοσμίου ἐμπορίου, ὅπερ ἐπε- δεῖξατο καὶ κατὰ τὰς παρελθού- σας ἑκατονταετηρίδας, οὐχὶ μόνον διότι μέγα μέρος τῆς Γαλλίας καὶ ἰδίως οἱ Παρίσιοι σπουδαίαν ποιοῦνται κατανάλωσιν τοῦ γερμανι- κοῦ ζύθου, ἀλλὰ καὶ διότι σπου- δαία γίνεται ἐξαγωγή αὐτοῦ κατ' ἅπαντας τοὺς λιμένας.

Καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Αὐστραλίᾳ ἰδρῶθησαν νῦν ζυθοποιεῖα κατὰ τὸ γερμανικὸν περὶ κατασκευῆς σύστημα. Σημειωτέον ὅμως ὅτι σήμερον πρωτανεύουσιν κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν τὰ ἐν Μονάχῳ ζυθο- ποιεῖα. Κατὰ τὸ 1874 ὑπῆρχον ἐν αὐτῷ 14 ἐργοστάσια ζύθου, ἅτινα παρήγον κατ' ἔτος 1,400,400 βαρέλια. Τὸ μέγιστον ζυθοποιεῖον ἐν Μονάχῳ εἶνε τὸ τοῦ Γαβριήλ Ζάλτμαϊρ, ἐξαγαγὼν κατὰ τι ἔτος ὑπὲρ τὰ 250.000 βαρέλια ζύθου καὶ ἀποτίσαν τελωνιακὸν φόρον ἐν σχεδὸν ἑκατομ. μαρκῶν. Καὶ ἐν ταῖς ἀστροουγγρικαῖς δὲ πόλεσιν ἡ παραγωγή τοῦ ζύθου, ἰδίᾳ ἐν Βοημίᾳ καὶ Κάτω Αὐστρίᾳ, ἰκανὰς ἐποιήσατο προσόδους· ὁ ἀστροουγ- γρικὸς μάλιστα καὶ βοημικὸς ζύθος ἡμιλλήθη κατὰ τὴν ποιότητα πρὸς τὸν κλασικὸν βαυαρικόν.

Σύμπασα ἡ Εὐρώπη κατὰ μὲν τὸ 1880 καὶ 1881 ἠρίθμει 40.000 ζυθοποιεῖα, ἅτινα παρήγον ἐτεσίως 102,000,000 στατ. ζύθου, τούτων δὲ κατανηλίσκοντο 3,568.259 ἐν Ἀγ- γλίᾳ καὶ Ἰρλανδίᾳ; 14,480.909 ἐν Πρωσσίᾳ, 11,852.591 ἐν Βαυαρίᾳ,

11,180.689 ἐν Αὐστροουγγαρίᾳ, 7,090.000 ἐν Γαλλίᾳ καὶ 1,200.000 ἐν Ρωσσίᾳ.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ 10 Ἰουνίου 1889.

ΙΑΚΩΒΟΣ ΒΑΣΙΛΑΔΗΣ.

ΤΥΠΟΣ ΒΙΕΝΝΑΙΟΥ ΛΥΓΓΙΟΠΑΙΔΟΥ.

